

**Felmérés
a BME-re 2006-ban
felvett hallgatók
pályaválasztásáról
és szociális
helyzetéről**

**Budapesti Műszaki és
Gazdaságtudományi Egyetem**

Felmérés a BME-re 2006-ban felvett hallgatók pályaválasz- tásáról és szociális helyzetéről

Készült a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Diákközpontjának és Egyetemi Hallgatói Képviselőtársaságának gondozásában.

Készítették:

Fortuna Zoltán • Nagy Tamás • Szemerszki Marianna

Felelős kiadó:

Fortuna Zoltán

Budapest, 2007. május 10.

Tartalomjegyzék

1. Vezetői összefoglaló	3
2. Alkalmazott technika, módszertan	7
3. A felmérés reprezentativitása	10
3.1. Általános információk a 2006. évi felvételtől	11
3.2. Az egyes karok részaránya	13
3.3. Átlagéletkor és az érettségi éve	14
3.4. A felvettek lakóhelye	15
4. Szülők adatai	18
4.1. A szülők iskolai végzettsége	19
4.2. A szülők munkapiaci státusza	20
5. A felvételt befolyásoló tényezők, hozott ismeretek	22
5.1. Végzettség	23
5.2. A felvételi próbálkozások száma	23
5.3. Pontszám	24
5.4. Nyelvismeret	26
5.5. Informatikai ismeret	27
5.6. Érettségi előkészítő	29
5.7. Középiskola	29
6. Konkurencia analízis	32
7. Szociális helyzet	39
7.1. A hallgatók várható anyagi támogatottsága	40
<i>Családi támogatás</i>	41
<i>Állami támogatás</i>	42
<i>Diákhitel</i>	44
<i>Munkajövedelem</i>	45
<i>Bevételszerkezet</i>	46
7.2. A hallgatók várható lakhatási helyzete	47
7.3. A hallgatók munkavállalási szándéka	47
8. Pályaorientáció	49
8.1. A pályaválasztás időpontja, kényszerű pályaválasztók	50
8.2. A pályaválasztást befolyásoló információk	51
<i>A BME-re való jelentkezést meghatározó szempontok</i>	51
<i>Információs csatornák</i>	52
<i>A hallgatók egyetemmel szembeni elvárásai</i>	53
9. A Hallgatók információval való ellátottsága	54
9.1. Mitől tartanak a hallgatók?	55
9.2. Kítől várnak segítséget a hallgatók?	56
9.3. Rendelkezésre álló és hiányzó információk	56
10. A Hallgatók jövőbeli tervei	58
10.1. Elképzelések a választott pályáról	59
10.2. Nemzetközi tanulmányi célú mobilitás	60
10.3. Letelepedés	60
11. Életmód, szenvedélyek	62
11.1. A hallgatók sportolási szokásai	63
11.2. A hallgatók alkoholfogyasztási szokásai	65
11.3. A hallgatók dohányzási szokásai	66
11.4. A hallgatók kábítószer fogyasztási szokásai	66
11.5. Szabadidő	68
Mellékletek	69
1. melléklet: Átfogó statisztikák	70
2. melléklet: Kérdőív	72

1. Vezetői összefoglaló

1. Vezetői összefoglaló

A továbbtanulásról hozott döntést a rangsoroktól az utókövetési vizsgálatokon át ma már számos információforrás segíti. Sajnos, ezek ritkán adnak választ arra a kérdésre, hogy, a kiválasztott szak, szakma pozíciója milyen lesz 3-6 év múlva, amikor a hallgatónak már frissdiplomásként kell kilépnie a munkaerőpiacra. Napjainkban egyre inkább létjogosultságot nyer az a vélekedés, hogy felsőoktatásban való részvétel költségeit – legalább részben – a hallgatónak is viselnie kell. Az oktatásban való részvétel költségeinek növekedése, továbbá a közép- és hosszú távra szóló döntések okozta bizonytalanság miatt, a továbbtanulás – mint a humántőkébe történő beruházás – befektetési jellege egyre erőteljesebbé válik. Jogosnak tűnik a hallgató azon igénye, hogy a várható költségnövekedést és a bizonytalansági tényezőt az intézmény az általa nyújtott szolgáltatási színvonal emelésével ellentételezze.

A Műegyetem leendő és jelenlegi hallgatóinak nyújtott szolgáltatási csomag része az immár nyolcadik alkalommal elvégzett felmérésük is, melyben a korábbi évekhez hasonlóan most is a BME nappali alapképzésére felvett, magyar állampolgárságú, elsőéves hallgatókat kérdeztünk meg társadalmi, szociális háttérükről, az intézményválasztás szempontjairól és nem utolsósorban az intézménnyel szemben támasztott elvárásokról.

A Műegyetem 20 kétciklusú és egy osztatlan képzésére jelentkező 3321 megkeresett hallgató egyharmada, 1097 fő töltötte ki kérdőívünket, amelyből nyert legfőbb megállapításaink az alábbiak:

1. A regionális trendeket tekintve a Közép-Magyarországi Régió tekinthető a BME fő vonzáskörzetének, az e régióból érkező hallgatók aránya 38 %. E tekintetben 2000-től rendelkezésre álló adatainkat vizsgálva, minden esetben a Dél-Dunántúli Régió szerepelt az utolsó helyen.
2. A középiskola székhelye a hallgatók 37 %-ánál Budapest, a nagyobb városok középiskolái közül kiemelkedik Győr, ahonnan a hallgatók 4 %-a érkezett.
3. A szülők iskolai végzettségét együttesen vizsgálva a hallgatók 43 %-a tartozik abba a csoportba, amelyben mindkét szülő diplomás, 29 %-uk esetében ugyanakkor egyik szülőnek sincs felsőfokú végzettsége. Minden bizonnyal a felsőfokú továbbtanulásra és az intézményválasztásra gyakorolt szülői hatás, illetve a szülői minta érhető tetten amögött – amelyet ugyancsak évek óta tapasztalhatunk –, hogy a műszaki végzettséggel rendelkező szülők gyermekei szívesebben választanak műszaki pályát, míg a gazdasági pályák a gazdasági végzettségű szülők gyermekei körében népszerűbbek.
4. A felvettek 9 %-a csak egy helyre, 18 %-a pontosan két, 28 %-a pedig pontosan három helyre, továbbá 45 %-a legalább négy helyre jelentkezett. A BME-re felvettek sokkal bizonytalanabbak voltak felvételjük sikerességét tekintve, mint az ország egy „átlagos felvételizője”.
5. A válaszadók 27 %-a elsősorban nem a Műegyetemre szeretett volna jönni, de ide vették fel, őket a pályaválasztással kapcsolatban csalódottnak kell tekintenünk.
6. Csak az első helyen beadott jelentkezéseket figyelembe véve a 2004-2005-ben mért szinthez képest az Építészmérnöki Kar kicsit veszített népszerűségéből, az első helyet a TTK vette át.
7. 2004 után ismét a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar az a kar, amely hallgatói

- körében legalacsonyabb azok aránya, akik első helyen a Műegyetemre szerettek volna bejutni.
8. 2004-2006-ben fokozatos népszerűség növekedést könyvelhet el a Gépészmérnöki Kar, a Közlekedésmérnöki Kar és a Villamosmérnöki- és Informatikai Kar.
 9. 2004-2006-ban mindösszesen 5 olyan középiskola volt, mely mindhárom évben bekerült a Műegyetemre legtöbb diákot küldő 10 intézmény közé: ezek a fővárosi Szent István Gimnázium, Eötvös József Gimnázium, Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium, a veszprémi Lovassy László Gimnázium és a nyíregyházi Krúdy Gyula Gimnázium.
 10. Az egy főre jutó nyelvizsgák száma a tavalyi évvel egyező értéket mutat (1,22). Idősoros adatainkat szemlélve figyelemre méltó, hogy a kezdeti időszakhoz képest megnőtt a nyelvizsgával rendelkezők aránya, illetve az egy főre jutó nyelvizsgák száma.
 11. Az elsőévesek 94 %-a rendelkezik saját számítógéppel, míg 86 %-a otthoni internet eléréssel, bár az otthoni internetelérés szempontjából mind az anyagi státusz, mind pedig a lakóhely erőteljesen befolyásoló tényező.
 12. Az elsőévesek 83 %-a számít szülei támogatására, 34 %-a reméli, hogy valamilyen állami támogatást is igénybe tud venni tanulmányai finanszírozásához. Diákhittel várhatóan a hallgatók 13 %-a fog igénybe venni, akik átlagosan havi 26 ezer Ft-ot jelöltek meg. A hallgatók 26 %-a jelezte, hogy munkajövedelemből is finanszírozni kívánja tanulmányait.
 13. Jelentős kari eltérések mellett a hallgatók átlagosan havi 50 ezer Ft-ból szeretnék finanszírozni tanulmányaikat. Az előző összeg ismertében különösen érdekes, hogy a hallgatók átlagosan havi 54 ezer Ft-ra becsülik azt a költséget, amit tanulmányaik várhatóan jelenteni fognak számukra, hiszen a bevételeiknek elvileg fedezniük kell a költségeiket. A megélhetési költségek azonban nyilvánvalóan összefüggést kell, hogy mutassanak a lakhatási körülményekkel, így nem véletlen, hogy az alberletben lakók jelöltek meg a legmagasabb átlagösszeget (71 ezer Ft), míg a kollégiumban lakók valamivel az átlag alatti értéket (50 ezer Ft), a szüleikkel lakók 48 ezer Ft-ot tippeltek megélhetési költségekre.
 14. A hallgatók 44 %-a jelezte azt, hogy előreláthatólag kollégiumban szeretne lakni tanulmányai ideje alatt, továbbá a diákok 13 %-a jelezte, hogy előreláthatólag bejáró lesz (ők átlagosan 26 km távolságra laknak Budapesttől).
 15. A hallgatók 70 %-a tervezi azt, hogy tanulmányai során munkát vállal, 45 %-uk bármilyen, 55 %-uk egyértelműen szakmai munkát keres.
 16. A hallgatók leginkább azért választották a BME-t, mert úgy érzik, itt értékes, és a későbbiekben jól hasznosítható diplomát szerezhetnek, továbbá az adott szak Műegyetem által képviselt színvonala és az adott tudományág és szakma iránti érdeklődés vonzotta őket. A hasonló képzést nyújtó egyetemekkel összevetve is értékesnek mutatkozik a BME-n található képzés, hiszen a hallgatók 85 %-a ezt a szempontot is mérlegelte döntésekor, s az összevetés a BME-re nézve kedvező eredménnyel zárult.
 17. A hallgatók egyetemmel szemben megfogalmazott legfontosabb elvárása, hogy gyakorlatban jól használható, korszerű ismereteket tanulhassanak.
 18. A hallgatók 89 %-a az MSc képzést is el kívánja végezni, csupán 3 % azok aránya, akik csak a BSc képzésben szeretnének részt venni.
 19. Elmondható, hogy az elmúlt három évben a felvettek egyre magabiztosabbá váltak,

évről-évre kevesebben jeleznek számunkra igényelt, de meg nem kapott információkat, ugyanakkor több válaszadó is megjegyezte az egyetemi internetes oldalak elavultságát.

20. Az elsőévesek 4 %-a középiskolai éveit során tanult külföldön, az így válaszolók fele egy tanévet (9-12 hónapot) töltött el más országban. A külföldi tanulmányok szempontjából sokkal előnyösebb helyzetben vannak a diplomás szülők gyermekei, a karok közül pedig leginkább a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon tanulók körében felülreprezentált a külföldi középiskolai tanulmányokat is folytatók aránya, jóllehet körükben sem éri el az egytizedet.
21. A hallgatók felének jelenlegi elképzelései között szerepel a külföldi tanulás az egyetemi évek alatt. A külföldön letelepedni kívánó hallgatók aránya egyötöd körüli, ami meglehetősen magas értéknek tekinthető, és évről-évre hasonló mértéket mutat.
22. Az alkoholfogyasztási szokásokat vizsgálva elmondható, hogy az alkoholt soha nem fogyasztó hallgatók aránya elég hektikusan, de a trend jellegét tekintve folyamatosan csökkent: arányuk az elmúlt nyolc évben most a legalacsonyabb: 11 %.
23. A nemdohányzók részaránya 23 %, mely az elmúlt 8 évben most a legalacsonyabb. Ezzel párhuzamosan a dohányzó hallgatók körében az elmúlt 3 évben mérséklődött a dohányzás gyakorisága is.
24. A Műegyetemre felvett nők 6 %-a és a férfiak 9 %-a próbált már ki valamilyen kábítószerrel.
25. A szabadidő leggyakoribb eltöltése a tévénézés, a válaszadók átlagosan 1,9 órát ülnek naponta a televízió előtt.
26. Összességében elmondható, hogy az Építészmérnöki Karra felvett hallgatók gondolnak legtöbbször az egészségükre, a legkevésbé pedig a TTK és GTK hallgatói foglalkoznak a testük épségével. A VIK hallgatóinál a legnagyobb veszélyforrást nem a káros szenvedélyek, hanem az idő passzív szórakozással eltöltött mennyisége jelenti. Ez a tanulmányokra, valamint közvetve a testmozgás hiányán keresztül a testi-lelki egészségre is kihat.

2. Alkalmazott technika, módszertan

2. Alkalmazott technika, módszertan

A korábbi évekhez hasonlóan most is a BME nappali tagozatos alapképzésére felvett, magyar állampolgárságú, elsőéves hallgatókat kérdeztük meg. A kiegészítő és párhuzamos képzés résztvevői már korábban beiratkoztak valamely felsőoktatási intézménybe, így nem minősítettük őket gólyáknak, és nem vontuk be őket a felmérésbe. A felmérést a korábbiakkal megegyező módon, kérdőíves, önkitöltős technikával végeztük. A kérdőíveket – az adatvédelmi szabályok betartása mellett – juttattuk el a célcsoporthoz. A kitöltött kérdőíveket díjmentes válaszbörítékben küldhettük vissza a válaszadók, így – mivel a kérdőív nem tartalmazott azonosító jelet – a felmérés a kiértékeléskor már anonim volt.

A korábbi hét hasonló kutatásunk tapasztalatai alapján¹ – az elemezni kívánt információk meghatározását követően – hat témakörből álló kérdőívet készítettünk, amely tanulmányunk 2. mellékletét képezi. Tavaly vizsgáltuk első alkalommal a hozott informatikai ismereteket. Ezt a témakört most kibővítettük a saját számítógéppel és otthoni internet elérésre vonatkozó kérdéssel. Továbbá most első alkalommal tárjuk fel a felvételig megvalósult és a felsőfokú tanulmányok alatt tervezett külföldi továbbtanulást is. A kérdések száma így az egy évvel korábbi 34-ről 37-re emelkedett.

Természetesen a forrás megjelölése mellett hivatkozunk más szerzők munkáira is. A visszaérkezett kérdőíveken, mint elsődleges forrásunkon túl, felhasználtuk az Országos Felsőoktatási Információs Központ (OFIK), a Központi Statisztikai Hivatal (KSH), a Társadalomkutatási Intézet (TÁRKI), a Diákhitel Központ és a BME Oktatási Igazgatóság (OI) adatait, elemzéseit is.

Elmondható, hogy ahány adatforrásból származnak a felvettekre vonatkozó kari létszámstatisztikák, azok mind eltérő adatokat tartalmaznak. A felsőoktatási jelentkezések feldolgozásával, a központi adatkezeléssel megbízott szervezet, az OFIK honlapja szerint a BME államilag támogatott nappali alapképzésére 2893 főt vettek fel. Ugyanakkor a BME Oktatási Igazgatósága 2907 főben állapítja meg a felvettek létszámát, és 2946 főben a fellebbezések elbírálása után felvettek számát. Megjegyzendő, hogy az OFIK a korábbi években is rendszerint alacsonyabb létszámadatokat közölt az Oktatási Igazgatóságnál. A költségtérítéses hallgatókat is figyelembe véve az OFIK nyilvántartásában összesen 3356 fő szerepel. A kérdőívet a felvett hallgatók kiértékelése keretében 3321 főhöz juttattuk el, akik közül 2878 fő államilag támogatott képzésre nyert felvételt. Az egyes karok mintabeli részarányát ezért a 3321 főhöz fogjuk mérni.

A végzetek körében készített felméréseink esetén több éve ún. súlyozási eljárást alkalmazunk, amellyel a minta összetételét az alapsokaság kar és nem szerinti összetételéhez igazítjuk. Most először jelen vizsgálatunk keretében is alkalmazzuk ezt az eljárást, úgy, hogy a nemek és a BME nyolc kara alapján összesen tizenhat, kéttizedes pontosságú súlyváltozót használunk. A súlyozási eljárással azt biztosítottuk, hogy kutatásunk a válaszadók nemére és karára, mint alapváltozóra nézve reprezentatívnak tekinthető. A súlyozási eljárásban szintén a 3321 főből álló alapsokaság létszámadatait használjuk.

¹ A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Diákközpont 2000 óta évente kiadott „Felmérés a BME-re felvett hallgatók pályaválasztásáról és szociális helyzetéről” című munkája.

Az adatok táblázatos formában történő ismertetésekor azon esetekben, amikor egy válaszkategória valamelyik évben nem szerepelt, az adott cellát sötét háttérrel láttuk el, amikor az adott kategóriában nem kaptunk választ, a cella „–” jelet tartalmaz, amennyiben valamely adat nem állt rendelkezésünkre, azt „n.a.” bejegyzés jelzi, továbbá, ha a kapott válaszok aránya kerekítés során nulla értéket vett fel, azt „0”-val jelöljük.

A tanulmány elkészítése előtt rögzítettük, hogy százalékos értékelés esetén a vizsgált értéknek a bázisértéktől való, a bázisérték legalább 20 %-ával megegyező eltérését értékeljük jelentősnek, továbbá, amennyiben a hiányzó válaszok aránya nem haladja meg a 3 %-ot, abban az esetben az értékes választ megadók számához viszonyítjuk az egyes válaszkategóriák arányát. Amennyiben a hiányos válaszok aránya meghaladja a 3 %-ot, akkor a válaszhány nagyságát külön feltüntetjük.

Az egyetem egyes karainak rövidítései a következő konvenciókat alkalmazzuk: Építőmérnöki Kar (ÉMK), Építészmérnöki Kar (ÉPK), Gépészmérnöki Kar (GPK), Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar (GTK), Közlekedésmérnöki Kar (KSK), Természettudományi Kar (TTK), Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar (VBK), valamint Villamosmérnöki és Informatikai Kar (VIK).

3.

**A felmérés
reprezentati-
vitása**

3. A felmérés reprezentativitása

3.1. Általános információk a 2006. évi felvételiéről

Amint azt egy évvel korábban már leírtuk a felsőoktatás képzési rendszerének struktúrája, a felvételi követelményei 2005-től gyökeresen megváltoztak. 2005-ben 10 kétciklusú és 6 hagyományos szakon kezdhettek meg tanulmányaikat az elsőévesek. 2006-ban 20-ra nőtt a kétciklusú képzések száma, és egyedül az Építészmérnöki Karon indult osztatlan képzés is.

Kar	Szak megnevezése	Ponthatár	Felvettek száma(b)	Képzés ideje (félév)
ÉMK	Építőmérnöki (BSc)	117	362	8
ÉPK	Építészmérnöki (BSc)	117	68	8
	Építészmérnöki (osztatlan)	129	167	10
GPK	Energetikai mérnöki (BSc)	107	80	7
	Gépészmérnöki (BSc)	115	346	7
	Ipari termék- és formatervezői (BSc)	97	56	7
	Mechatronikai mérnök (BSc)	133	79	7
	Mechatronikai mérnök (Zalaegerszeg) (BSc)	88	47	7
GTK	Alkalmazott közgazdaságtan (BA)	138	20	6
	Gazdálkodási és menedzsment (BA)	139	80	6+1
	Műszaki menedzser (BSc)	105	101	7
	Kommunikáció és médiatudomány (BA) ^(a)	84	98	6
	Nemzetközi gazdálkodás (BA) ^(a)	100	16	6+1
KSK	Közlekedésmérnöki (BSc)	116	295	7
TTK	Fizika (BSc)	135	76	6
	Matematika (BSc)	127	52	6
VBK	Biomérnöki (BSc)	119	102	7
	Környezetmérnöki (BSc)	126	54	7
	Vegyészmérnöki (BSc)	120	106	7
VIK	Villamosmérnöki (BSc)	122	414	7
	Mérnök informatikus (BSc)	125	441	7

(a) Csak költségterítéses formában indult.

(b) A BME Oktatási Igazgatóság által megadott adatok alapján. Az 1994-2005-ben felvett államilag támogatott létszámadatok megtalálhatóak az 1. mellékletben.

1. táblázat: A Műegyetemen a 2006/2007. tanévben induló nappali alapképzések

Az egyes szakok és intézmények népszerűségét az ott folyó nappali tagozatos alapképzésekre első helyen beadott jelentkezések számával mérve a legnépszerűbb intézmények és szakok

– országosan összesített – sorrendjét az 1. melléklet tartalmazza.

2006-ban a Műegyetemre nappali alapképzésre első helyen beadott jelentkezések száma 4797, ezzel az értékkel az egyetem az elmúlt két évet követően egy helyet előrelépeve az intézményi népszerűségi rangsor hatodik helyén áll. A BME az összes képzési formát és tagozatot vizsgálva, ahogyan tavaly, úgy most is a lista hetedik helyén található 5495 „begyűjtött” jelentkezéssel.

Jelentkezés éve	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
Jelentkezések száma (fő)	4544	4846	4714	4774	4797
2002-es bázison (%)	100	106,6	103,7	105,1	105,6
Előző év százalékában (%)	100	106,6	97,3	101,3	100,5

2. táblázat: A Műegyetem nappali alapképzésére első helyen beadott jelentkezések száma

Általános tendencia, hogy minden képzési formára és tagozatra beadott jelentkezések száma a legnépszerűbb tizenöt intézményt tekintve közel 8 %-kal, nappali tagozaton 3 %-kal csökkent. Míg a BME-n 0,5 %-kal nőtt a nappali tagozatra beadott jelentkezések száma, addig a műszaki képzések terén legnagyobb konkurensünknek számító Budapesti Műszaki Főiskolán 18,5 %-kal csökkent.

Amennyiben nem az intézményeket, hanem csak egyes szakokat vizsgálunk, akkor elmondható, hogy a nappali tagozatos alapképzésre jelentkezőket figyelembe véve, az első helyre beadott jelentkezések száma alapján a Műegyetemen is indított szakok közül a 3. táblázatban feltüntetett hat került be a tizenöt legnépszerűbb képzésbe. Amennyiben az egyes karok népszerűségét vizsgáljuk, a Műegyetem karai közül 1434 jelentkezővel egyedül a Villamosmérnöki és Informatikai Kar került be az ország tíz legnépszerűbb kara közé, sereghajtóként.²

Helyezés	Szak	Jelentkezők száma
1.	Gazdálkodási és menedzsment	4783
3.	Kommunikáció és médiatudomány	3520
4.	Mérnök informatikus	3427
11.	Gépészmérnöki	1820
13.	Villamosmérnöki	1544
15.	Nemzetközi gazdálkodás	1509

3. táblázat: A nappali tagozatos alapképzésre jelentkezők száma az első helyre beadott jelentkezési lapok alapján országosan (fő)

² Az Országos Felsőoktatási Információs Központ „Népszerű intézmények” című gyűjtése alapján. [http://www.felvi.hu/index.ofi?mfa_id=24&hir_id=6431] Letöltve: 2007. február 10.

3.2. Az egyes karok részaránya

A 2. fejezetben rögzített szempontok figyelembevételével kialakított kari létszámstatisztikákat a 4. táblázat tartalmazza. A BME-re 2006-ban nappali alapképzésre 3321 fő nyert felvételt, melyből államilag támogatott egyetemi képzésben 2878 fő (2005-ben 2659 fő, 2004-ben 2656 fő, 2003-ban 2696 fő) kezdte meg tanulmányait. A kérdőívet az alapsokaság 33 %-a, 1097 hallgató töltötte ki. A válaszadók aránya negyedik éve, igaz kis mértékben, de folyamatosan csökken.

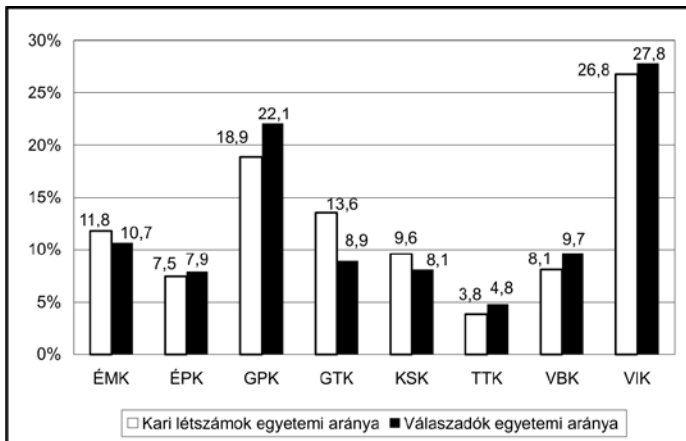
	Kar	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME
Felvettek száma	Férfi	299	106	572	249	293	93	120	847	2579
	Nő	92	142	55	201	26	34	150	42	742
	Együtt	391	248	627	450	319	127	270	889	3321
Válaszadók száma	Férfi	77	37	215	48	82	40	46	289	834
	Nő	40	50	27	50	7	13	60	16	263
	Együtt	117	87	242	98	89	53	106	305	1097

4. táblázat: Létszámstatisztikák (fő)

	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
Kiküldött kérdőívek száma (db)	2821	3045	3038	2875	3131	3125	3018	3321
Válaszadók száma (fő)	922	1123	1240	995	1178	1100	1014	1097
Válaszadók aránya (%)	32,7	36,9	40,8	34,6	37,6	35,2	33,6	33,0

5. táblázat: A válaszadási hajlandóság

Az elsőévesek létszáma alapján kalkulált egyetemen belüli kari arányokat, valamint az egyes karokról visszaérkezett kérdőívek teljes mintához viszonyított arányát az 1. ábra mutatja.

1. ábra: A felvett és felmért hallgatók kari arányai 1. (%)

A kari létszámadatokat vizsgálva elmondható, hogy a visszaküldők között alulreprezentáltak az Építőmérnöki, a Gazdaság és Társadalomtudományi, valamint a Közlekedésmérnöki Kar hallgatói, amelyek közül az eltérés a GTK esetében jelentős. A többi öt kar esetén kisebb-nagyobb felülreprezentáltságról beszélhetünk

A válaszadók részletes – nemenkénti, illetve összesített – karon belüli arányát a 6. táblázat tartalmazza. A legalacsonyabb reprezentáltsággal – ahogyan az elmúlt két évben, úgy most is – a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar rendelkezik, ahol a karra felvett hallgatók 21,8 %-a juttatta vissza a kérdőívet. Ezzel szemben a legmagasabb reprezentáltságot most is a Természettudományi Karon tapasztaltuk, ahol a hallgatók 41,7 %-a választott kérdéseinkre. A többi karon 28-39 % a válaszadók aránya.

	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME
Válaszadók aránya	29,9	35,1	38,6	21,8	27,9	41,7	39,3	34,3	33,0
Felvett nők aránya	23,5	57,3	8,8	44,7	8,2	42,5	55,6	4,7	22,3
Válaszadó nők választadókon belüli aránya	34,2	57,5	11,2	51,0	7,9	24,5	56,6	5,2	24,0

6. táblázat: A felvett és felmért hallgatók kari arányai 2. (%)

Ebben az évben az elsőévesek körében a nők aránya az Építészmérnöki, valamint a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karon ér el 50 %-nál magasabb szintet, ezzel szemben a Villamosmérnöki és Informatikai Karon csupán 4,7 % a nők aránya. Érdekesképpen megemlíthjük, hogy az 1999-2006 közötti időszakban a nők legmagasabb arányát a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karon mértük 2001-ben (65,4 %), továbbá a Villamosmérnöki és Informatikai Karon a nők legmagasabb arányát 2003-ban mértük, akkor 6,2 % volt.

	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME
Súlyozott létszám (fő)	391	248	627	450	319	129	270	889	3323
Karok részaránya (%)	11,8	7,5	18,9	13,5	9,6	3,9	8,1	26,8	100
Férfiak aránya (%)	76,5	42,7	91,2	55,3	91,8	72,1	44,4	95,3	77,7
Nők aránya (%)	23,5	57,3	8,8	44,7	8,2	27,9	55,6	4,7	22,3

7. táblázat: A válaszadók súlyozással kapott megoszlása, karonként

3.3. Átlagéletkor és az érettségi éve

2006-ban az 1988-ban és 1987-ben született kohorsz került érettségiző életkorba. A rendelkezésünkre álló nyolc éves időszak tekintve a választadó elsőévesek felvételiévkor születési évből számított átlagéletkora 18,92 év, mely a második legmagasabb az egy évvel korábban mért 19,02 év után. A legmagasabb átlagéletkort a GTK-n (19,13 év), a legalacsonyabbat a TTK-n mértük (18,75 év).

Átlagéletkor	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
	18,82	18,59	18,60	18,60	18,56	18,67	19,02	18,92

8. táblázat: A hallgatók átlagéletkora (év)

A válaszadók 88,8 %-a érettségijének évében nyert felvételt az egyetemre. Továbbá lecsökkent azoknak az aránya, akik érettségi vizsgát a BME-re való felvétel időpontjánál legalább 4 évvel korábban tettek.

Az érettségi éve	A felvétel időpontja			
	2004.	2005.	2006.	2006N.(a)
A felvétel évében volt	89,0	88,9	88,9	79,3
1 évvel korábban volt	5,4	4,6	6,6	10,1
2 évvel korábban volt	2,0	2,7	2,4	3,6
3 évvel korábban volt	0,9	1,2	1,7	2,8
Legalább 4 év évvel korábban volt	2,7	2,6	0,4	4,2

(a) A Neptun rendszerből származó adatok.

9. táblázat: A hallgatók megoszlása az érettségi éve szerint (%)

A felmérés mintájának összetételét a Neptun rendszerben található adatok segítségével ellenőriztük (a táblázatban ezt az adatot 2006N jelöli). A felvettek születési évének így számított átlaga 1986,7 év, (a mintából számított érték: 1987,1 év), az érettségi évének Neptun adatokból számított átlaga pedig 2005,4 év (a mintából számított érték: 2005,8 év). Ez alapján az egy évvel korábbival ellentétes következtetés vonható le: kérdőívünket a „fiatalabbak” nagyobb hajlandósággal töltötték ki, mint „idősebb” hallgató társaik.

Az OFIK vizsgálatai alapján elmondható, hogy a nagy fővárosi intézmények (BCE, BGF, BME, ELTE, SE) közül „a Műegyetemen felülréprezentáltak az idén érettségizők, és általánosságban is igaz, hogy itt a legfiatalabb a jelentkezők kormegoszlása.”³

3.4. A felvettek lakóhelye

Amikor a felvettek lakóhelyét vizsgáltuk, mindig a szüleik lakóhelyére kérdeztünk rá, mert azt feltételeztük, hogy az megegyezik a hallgatók állandó lakóhelyével. Most először kérdeztünk rá arra, hogy a hallgató és a szülők lakóhelye megegyezik-e, és 4,3 %-os válaszhiány mellett azt találtuk, hogy csupán 1,9 %-uk esetén nem egyezik meg a szülők megadott lakóhelye a válaszadó hallgatóéval, 93,8 %-uk lakóhelye pedig megegyezik.

A válaszadók lakóhelyére vonatkozó nyolc éves idősorokat elemezve sem település-típus, sem megyék szerinti trend jellegű következtetések nem vonhatók le. Köztudott, hogy az intézmény választását meghatározza a felsőoktatási intézmény közelsége a felvételiző lakóhelyéhez, ezért foglalkozunk mi is a főváros-vidék és a régió-megye vizsgálatával. A fővárosiak aránya 25 %, mely 2 %-kal meghaladja a 2004-ben mért legalacsonyabb szintet és megegyezik a tavaly mért értékkel.

³ Az Országos Felsőoktatási Információs Központ „Kik jelentkeznek Budapestre?” című elemzése alapján. [http://www.felvi.hu/index.ofi?mfa_id=24&hir_id=6667] letöltve: 2007. február 10.

Településtípus	2004.	2005.	2006.
Budapest	23,0	25,0	25,2
Megyei jogú város	26,7	24,4	25,9
Egyéb város	30,5	33,1	29,1
Község	19,8	17,5	19,8

10. táblázat: A hallgatók lakóhelye, településtípus szerint (%)

Budapesti hallgatók aránya	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
		30	26	30	25	27	23	25

11. táblázat: A fővárosi hallgatók részaránya (%)

A megyéket egyenként vizsgálva megállapítható, hogy amíg Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből, Baranyából, Komárom-Esztergom megyéből, Somogyból, Pest megyéből és Zalából 2006-ban érkeztek a legtöbben, addig Csongrádból, Fejér megyéből, Hajdú-Biharból, Hevesből és Tolna megyéből 2006-ban érkeztek a legkevesebben egyetemünkre.

Megyék	2003.	2004.	2005.	2006.
Budapest	27,2	23,2	24,8	25,2
Pest	7,6	12,2	11,7	12,5
Zala	5,2	3,8	3,9	6,0
Győr-Moson-Sopron	5,2	5,6	4,9	5,3
Borsod-Abaúj-Zemplén	4,0	4,5	4,2	4,8
Szabolcs-Szatmár-Bereg	4,8	4,8	3,7	4,5
Bács-Kiskun	5,0	3,6	4,0	4,4
Veszprém	4,3	4,0	4,1	4,2
Fejér	4,1	5,0	5,7	4,0
Komárom-Esztergom	3,3	3,2	2,4	3,7
Heves	3,9	4,8	4,7	3,4
Baranya	2,1	2,8	2,6	3,3
Jász-Nagykun-Szolnok	3,8	2,7	3,3	3,2
Somogy	2,5	2,5	2,5	2,8
Békés	3,3	2,3	3,2	2,7
Vas	3,3	2,1	3,5	2,5
Hajdú-Bihar	3,0	3,8	4,3	2,2
Nógrád	1,6	2,3	1,9	2,1
Csongrád	3,0	3,8	3,0	1,9
Tolna	2,8	3,0	1,6	1,3

12. táblázat: A hallgatók lakóhelye, megyék szerint (%)

Régiók	2003.	2004.	2005.	2006.
Közép-Magyarország	34,8	35,4	36,5	37,7
Nyugat-Dunántúl	13,7	11,5	12,3	13,8
Közép-Dunántúl	11,7	12,2	12,2	11,9
Észak-Magyarország	9,5	11,6	10,8	10,3
Észak-Alföld	11,6	11,3	11,3	9,9
Dél-Alföld	11,3	9,7	10,2	9,0
Dél-Dunántúl	7,4	8,3	6,7	7,4

13. táblázat: A hallgatók lakóhelye, régiók szerint (%)

A regionális trendeket tekintve a Közép-Magyarországi Régió (Budapest és Pest megye) tekinthető a BME fő vonzaskörzetének, e régió aránya 2003-2006 között egyenletesen nőtt (34,8 %-ról 37,7 %-ra), ám még mindig elmarad a 2001-ben mért 41 %-os szinttől. Az Észak-Alföldi Régió aránya negyedik éve folyamatosan csökken. E tekintetben 2000-től rendelkezésre álló adatsorainkat vizsgálva, minden esetben a Dél-Dunántúli Régió szerepelt az utolsó helyen az egyetem vonzaskörzeteinek sorrendjében.

Az OFIK vizsgálatai alapján elmondható, hogy a nagy fővárosi intézmények (BCE, BGF, BME, ELTE, SE) közül a Műegyetem kedvelt leginkább a vidékiek körében.⁴

A hallgatók lakóhelyével a kérdőíves felmérés keretében begyűjtött adatokat egyeztettük a Neptun rendszerben található adatokkal. A fővárosiak – ahogyan 2005-ben, úgy most is – legmagasabb arányban a Gazdaság- és Társadalomtudományi valamint a Vegyész és Biomérnöki Karon vannak. Az Építőmérnöki Karon legmagasabb a községből érkezők aránya (26,6 %), továbbá ezen a karon a legalacsonyabb a fővárosi válaszadók aránya (16,1 %). A kérdőív kitöltői között a legtöbb budapesti válaszadó sorrendben a Gazdaság- és Társadalomtudományi (37,1 %), az Építőmérnöki (30,7 %) és a Vegyész mérnöki karról (29,7 %) érkezett.

⁴ Az Országos Felsőoktatási Információs Központ „Kik jelentkeznek Budapestre?” című elemzése alapján. [http://www.felvi.hu/index_ofi?mfa_id=24&hir_id=6667] letöltve: 2007. február 10.

4. Szülők adatai

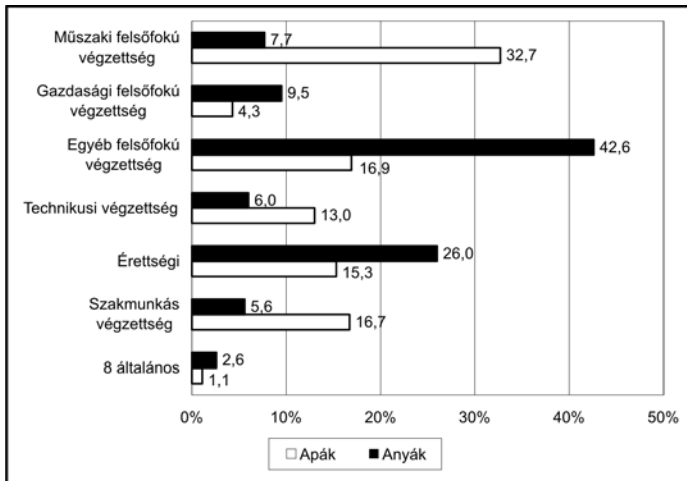

4. Szülők adatai

4.1. A szülők iskolai végzettsége

Számos kutatás eredményei azt mutatják, hogy az iskolaválasztás során és ezen belül a felsőfokú továbbtanulás motivációi között nem elhanyagolható a szülői háttér, a szülői iskolázottság szerepe. A Műegyetemen végzett évenkénti felmérések eredményeképpen 1999 óta folyamatosan azt találjuk, hogy mind az apák, mind az anyák körében csökkenő tendenciát mutat a legfeljebb 8 általánossal rendelkezők és a szakmunkás végzettségűek aránya, jóllehet már a 7 évvel ezelőtti mérések eredményei is azt mutatták, hogy az alacsonyabb iskolázottságú szülők gyermekei a hallgatók kisebb részét teszik ki. Idén a legfeljebb 8 általánost elvégzett apák aránya mindössze 1,1% volt, míg a szakmunkás végzettségűeké 16,8%. Az anyák körében a legfeljebb szakmunkásképzőt végzetek aránya még ennél is alacsonyabb: 8,2%.

Csupán 1999-ben fordult elő az a helyzet, hogy az anyák körében alacsonyabb volt a diplomások aránya, mint az apák között. A diplomás apák aránya az elmúlt évekhez hasonlóan most is magas, 53,9%-os értéket mutat. Az anyák körében a diplomások részaránya 60%, mely mindössze 3%-kal alacsonyabb az eddigi, 2005-ben mért legmagasabb értéknél. A diplomás szülők végzettségét figyelembe véve az apák és anyák összetétele igencsak eltér: a diplomás apák több mint fele (60,6%-a) műszaki végzettséggel rendelkezik, míg az anyáknak alig több mint egytizede. Ehhez hasonló eredményre jutott egy, a 2005/2006-os tanévben a Műegyetemen is elvégzett kutatás, amely a BSc képzésben résztvevő elsőéveseket vizsgálta, s szintén azt találta, hogy a Műegyetemre járó hallgatók apjának a fele (52,6%) diplomás.⁵

2. ábra: Szülők megoszlása legmagasabb iskolai végzettségük szerint (%)

⁵ Gábor K., Szemerszki M., Tomasz G. (2006): A kétciklusú képzés kezdetei. Felsőoktatási Kutatóintézet, Budapest.

A diplomás szülők aránya karonként eltérő: mind az apák, mind az anyák esetében a legmagasabb a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon (az apák 70 %-a, az anyák 61,6 %-a diplomás), legalacsonyabb pedig a Közlekedésmérnöki Karon (46,8 %, illetve 45,4 %) és a Gépészmérnöki Karon (44,7 %, illetve 58,0 %). Minden bizonnyal a felsőfokú továbbtanulásra és az intézményválasztásra gyakorolt szülői hatás, illetve a szülői minta érhető tetten amögött – amit ugyancsak évek óta tapasztalhatunk –, hogy a műszaki végzettséggel rendelkező szülők gyermekei szívesebben választanak műszaki pályát, míg a gazdasági pályák a gazdasági végzettségű szülők gyermekei körében népszerűbbek. Ennek megfelelően a gazdasági felsőfokú végzettségű szülők aránya a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon felülreprezentált, az anyák 14,7 %-a, az apák 9,4 %-a maga is gazdasági jellegű felsőfokú végzettséggel rendelkezik. Hozzá kell azonban tennünk ehhez azt is, hogy idén nem találtunk olyan kart, ahol nem lett volna gazdasági diplomával rendelkező szülő.

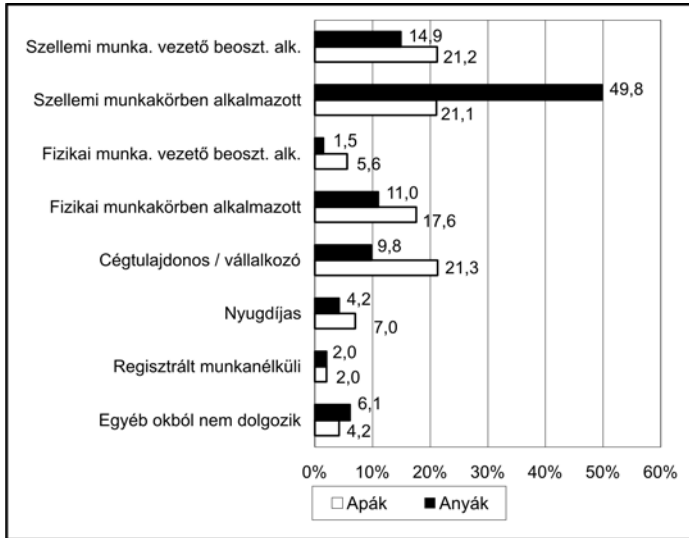
A szülők iskolai végzettségét együttesen vizsgálva a hallgatók 42,9 %-a tartozik abba a csoportba, amelyben mindkét szülő diplomás, 29,2 %-uk esetében ugyanakkor egyik szülőnek sincs felsőfokú végzettsége. Amennyiben az utóbbi hallgatói csoportot elsőgenerációs értelmiséginek tekintjük (feltételezve, hogy esetükben a nagyszülők generációjában sem volt felsőfokú végzettségű), azt találjuk, hogy az elsőgenerációs hallgatók aránya a legmagasabb a Közlekedésmérnöki (37,0 %) és a Gépészmérnöki Karon (33,0 %), míg a mindkét szülő diplomás kategória a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon (52,6 %), valamint a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karon (51,1 %) jellemző leginkább.

Számos hallgatói vizsgálat mutatja azt, hogy a szülők iskolai végzettsége és lakóhelye szorosan összefügg, s ugyanez figyelhető meg – nemcsak idén, hanem a korábbi években is – az egyetem első hallgatói esetében is. A települési lejtőn lefelé menve a diplomások aránya folyamatos csökkenést mutat, míg a fővárosban az apák 71,1 %-a diplomás, addig a községekben élő apáknak csupán 35,0 %-a.

4.2. A szülők munkapiaci státusza

Az iskolai végzettség már előrevetíti azt, hogy a szülők körében a szellemi munkakörökben dolgozók vannak többségben, s a fizikai munkát végzők kisebbségben. Ez természetesen ugyanakkor ugyancsak nem a Műegyetemre jellemző sajátosság, hiszen a közelmúltban végzett hallgatói vizsgálatok is hasonló eredményre jutottak. A korábbi évek tendenciáiban az apák körében a vállalkozók/cégtulajdonosok arányának növekedését figyelhettük meg, az idei vizsgálat eredményei az arányok stabilizálódását mutatják a tavalyihoz hasonló 21,3 %-os aránnyal. Az apák munkaerő-piaci helyzete kis mértékben eltér az egyes karokon tanulóik körében, s e tekintetben a leginkább az emelhető ki, hogy a szellemi vezetői és vállalkozói munkakörökben dolgozók együttes aránya a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon a legmagasabb (56,7 %). Ezen a karon a vállalkozó anyák aránya is magasabb az átlagosnál (19,3 %), ugyanakkor az Építészmérnöki Karon tanulóik édesanyjának a munkaerő-piaci státusza is kedvezőbb, amit az is mutat, hogy e két karon a legalacsonyabb a fizikai munkát végzők aránya.

Az anyák és az apák körében a regisztrált munkanélküliek aránya 2,7, illetve 2,0 %, amely értékek nagyon hasonlóak a korábbi évek felméréseihez, ugyanakkor kedvezőbbek a 2006. július-szeptemberi munkanélküliségi rátánál (7,5 %).⁶ Az anyák körében egyértelműen a szellemi alkalmazottként dolgozók aránya a domináns nemcsak egyetemi szinten, hanem minden kar esetében. Ahogyan a szülők iskolai végzettsége esetében megfigyelhetők voltak a településtípusok szerinti eltérések, úgy a munkaerő-piaci státusz szempontjából is igaz az, hogy a városokban, ezen belül elsősorban a fővárosban élők esetében a szellemi munkát végző szülők felülreprezentáltak.

3. ábra: A szülők megoszlása munkapiaci státuszuk szerint (%)

⁶ A Központi Statisztikai Hivatal „Foglalkoztatottság és munkanélküliség 2006. július-szeptember” című gyorstájékoztató alapján.

[http://portal.ksh.hu/portal/page?_pageid=37,556768&dad=portal&_schema=PORTAL] Letöltve: 2007. február 10.

**5. A felvételt
befolyásoló
tényezők,
hozott
ismeretek**

5. A felvételt befolyásoló tényezők, hozott ismeretek

5.1. Végzettség

A középiskolai végzettséget tekintve a legtöbben továbbra is gimnáziumokból érkeztek a Műegyetem általunk vizsgált első nappali alapképzésére. Mint ahogy az eddig is megfigyelhető volt, a gimnáziumi érettségivel rendelkezők aránya az átlagosnál magasabb a Természettudományi Karon (92,2 %) és a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karon (96,3 %), míg a Gépészmérnöki, a Közlekedésmérnöki, a Villamosmérnöki és Informatikai Karon, valamint a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon a szakközépiskolai érettségivel rendelkezők felülreprezentáltak.

Végzettség	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
Gimnáziumi érettségi	74,3	76,6	77,5	82,3	83,6	82,3	74,3	78,2
Szakközépiskolai érettségi	18,5	17,3	13,3	14,0	13,8	14,8	18,5	17,9
Technikus oklevél	7,2	6,1	9,2	3,7	2,6	2,9	7,2	3,9

14. táblázat: Első nappali alapképzésre felvett hallgatók megoszlása legmagasabb végzettség szerint (%)

Az oktatási rendszer nagyfokú egyenlőtlenségeire utal az, hogy míg a gimnáziumi érettségivel rendelkező elsőévesek apái között 61,3 % a diplomás, addig a szakközépiskolai végzettséggel rendelkezők kevesebb mint egyharmada esetében, ami más megközelítésben azt is jelenti, hogy a szakközépiskolák jóval nyitottabbak az alacsonyabb iskolázottságú rétegekből érkező fiatalok számára.

A Neptun rendszer adatai szerint – amely csaknem valamennyi elsőéves hallgató középiskolai adatát tartalmazza – azt találjuk, hogy a középiskola székhelye a hallgatók bő egyharmadánál (36,6 %) Budapest, ami azt mutatja, hogy az állandó lakhelyüket tekintve nem a fővárosban lakók egy jelentős része már a középiskolás évek alatt is kötődött valamelyest Budapesthez. A nagyobb városok középiskolái közül kiemelkedik Győr, ahonnan a hallgatók 4 %-a érkezett. Amennyiben azt vizsgáljuk, mennyien érkeztek azokból a középiskolákból, amelyek az elmúlt években a felsőoktatási felvételi arányokban kiemelkedően jól (85 % felett) teljesítettek⁷, akkor az ezekből az iskolákból érkezők adják a Műegyetemre bekerült elsőévesek 14 %-át.

5.2. A felvételi próbálkozások száma

A hallgatók 9 %-a nem jelezte, hányadik próbálkozásra került be az egyetemre, a válaszadók körében azonban az első alkalommal felvételizők aránya nem változott az előző évekhez képest, továbbra is megfigyelhető, hogy a hallgatók túlnyomó többsége első próbálkozásra bejut a felsőoktatásba. Az egyes karok közötti eltérések nem jelentősek,

⁷ A HVG „Középiskolák rangsora 2004-ben” című gyűjtése alapján.

[<http://hvg.hu/itthon/20050111kozepiskolasorrend.aspx>] Letöltve: 2007. február 10.

leginkább a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon fordult elő az, hogy valaki korábbi években is jelentkezett a felsőoktatásba.

Felvételi próbálkozások száma	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
1	92,4	91,4	93,2	91,2	91,5	91,2
2	7,0	8,1	6,5	8,2	7,4	7,8
Több, mint 2	0,6	0,5	0,3	0,6	1,1	1,0

15. táblázat: A hallgatók megoszlása a felvételi próbálkozások száma szerint (%)

Felvételi próbálkozások száma	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK
1	90,3	90,0	93,2	84,2	89,1	93,4	95,6	93,2
2	9,7	8,7	6,5	13,6	8,5	6,6	3,2	6,0
Több, mint 2	–	1,3	0,3	2,2	2,4	–	1,2	0,8

16. táblázat: A hallgatók megoszlása a felvételi próbálkozások száma szerint, karonként (%)

5.3. Pontszám

A felvételi eljárás 2005. évi változása után a pontszámítás 2006-ban nem módosult: továbbra is igaz az, hogy az alkalmassági vizsgák kivételével lényegében megszűntek a felvételi vizsgák, a pontszámokat az érettségi eredmények és a tanulmányi eredményekből számított pontok, valamint az esetleges többletpontok adták. A maximálisan megszerezhető pontok száma 120+24 pont volt. A kétciklusú képzés bevezetése, az új alapszakok megjelenése ugyanakkor a pontszámok terén annyiban teremtett új helyzetet a felsőoktatásba való jelentkezők számára, hogy az új alapszakok esetében a felvételi ponthatárok várható mértéke kevésbé volt kalkulálható, ami a jelentkezési sorrend felállítását nehezíthette.

A felvettek bekerülési pontjainak átlaga, mely nem azonos a ponthatárral, arról ad információt, hogy az államilag támogatott, nappali tagozaton folyó alapképzésbe egy adott karra vagy szakra felvételt nyert hallgatók – a bekerüléshez szükséges ponthatárhoz képest – milyen pontszámot értek el, azaz „mennyivel ugrották túl a lécezt”. Ezek az értékek egy-egy kar esetében lehetnek nagyon szórtaak, de lehetnek egyenletesek is, átlagban mindkettő arról tanúskodik, hogy a felvett hallgatók milyen szintű eredménnyel és felkészültséggel kerültek be az intézményekbe.

A bolognai folyamat a Műegyetem szakstruktúráját is némileg átalakította, amely változás már a 2005/2006-os tanévben elkezdődött a BSc szakok megjelenésével. Éppen ezért a nappali tagozatos, államilag támogatott alapképzésre felvett hallgatók felvételi pontszámait a korábbi évek hasonló adataival összehasonlítni csak fenntartásokkal lehet, különösen olyan karok esetében (GTK, TTK), ahol a régi szakok elnevezésének átalakulására és új alapszakok megjelenésére is sor került.

A kérdőívet kitöltők csaknem mindegyike emlékezett még rá, hogy mennyi volt az általa megszerzett pontszám, s az adatok azt mutatják, hogy a hallgatók több mint 90 %-a legalább 115 pontot összegyűjtött. A pluszpontok beszámítása nélkül elérhető maximumot (120 pont) több mint négyötödük teljesítette, ami előrevetíti azt, hogy a nyelvvizsgáért és egyéb teljesítményekért kapható többletpontok nélkül államilag támogatott képzésre nehéz volt bekerülni az egyetemre, bizonyos karokra pedig egyenesen reménytelen. Ezt jól mutatja az egyetem egészére vonatkozó felvételi átlagpontszám 129,1 pont (szórás: 10,6) is. Megvizsgálva a karonkénti adatokat azt tapasztaltuk, hogy azok összhangban vannak a felvételi ponthatárokkal és az Országos Felsőoktatási Információs Központ honlapján⁸ közzétett adatokkal, valamint a Neptun rendszerből

⁸ Lásd www.felvi.hu

kinyerhető adatokkal. Ez utóbbi sajnos nem teljes körű adatbázis (2993 hallgató adatát tartalmazza), ugyanakkor a főbb jellegzetességek vizsgálhatók a segítségével. A Neptun rendszerben szereplő adatok alapján az átlagpontszám egyetemi szinten 128,1 volt a 2006-ban felvettek körében, s kari szinten is egyedül a GTK esetében mutatkozik nagyobb eltérés. Kérdőíves vizsgálatunkban a legmagasabb pontszámokat alacsony szórással a Természettudományi Karra felvettek jelezték (140,9 pont), s lényegében ugyanilyen értéket számított az OFIK is ebben a körben (140,02 pont). Ugyancsak igen magas volt az átlagpontszám, s alacsony a szórásérték az Építészmérnöki Karra felvettek esetében is.

Az átlagértékeket természetesen befolyásolja az államilag támogatott és a költségtérítéses hallgatók karonként eltérő aránya is, hiszen – amint azt az alábbi táblázat is mutatja – e két köre vonatkozóan a felvételi ponthatárok eltérőek voltak. A két hallgatói csoport arányára vonatkozóan a későbbiekben adunk elemzést, ehelyett csak azt jelezzük, hogy mintánkban egyetemi szinten az államilag támogatott hallgatók átlagosan 130,2 pontot, a költségtérítések 115,3 pontot szereztek, míg a Neptun rendszer – sajnos nem teljes körű – adatai szerint 129,7 pont volt az államilag támogatottak és 115,2 pont a költségtérítéses képzésre felvettek átlagos pontszáma.

Kar	Szak megnevezése	A-N-A	A-N-K	Átlagos pontértékek a mintában	Átlagos pontértékek a Neptun adatbázisban
ÉMK	Építőmérnöki (BSc)	117	97	128,9	126,8
ÉPK	Építészmérnöki (BSc)	117	120	127,3	124,5
	Építészmérnöki (osztatlan)	129	100	134,8	134,4
GPK	Energetikai mérnöki (BSc)	107	100	122,6	118,2
	Gépészmérnöki (BSc)	115	100	123,2 ^(a)	122,5
	Ipari termék- és formatervezői (BSc)	97	119	114,6	119,7
	Mechatronikai mérnök (BSc)	130	120	124,2 ^(a)	124,8
	Mechatronikai mérnök (Zalaegerszeg) (BSc)	88	84		
GTK	Alkalmazott közgazdaságtan (BA)	138	90	136,2 ^(a)	129,5
	Gazdálkodási és menedzsment (BA)	139	80	130,0 ^(a)	128,1
	Műszaki menedzser (BSc)	105	100	124,0 ^(a)	125,6
	Kommunikáció és médiatudomány (BA) ^(a)	–	84	124,5 ^(a)	119,5
	Nemzetközi gazdálkodás (BA) ^(a)	–	100	120,0	130,6
KSK	Közlekedésmérnöki (BSc)	116	78	125,9 ^(a)	124,9
TTK	Fizika (BSc)	135	134	142,8	141,3
	Matematika (BSc)	127	92	137,9 ^(a)	137,9
VBK	Biomérnöki (BSc)	119	99	129,8	128,2
	Környezetmérnöki (BSc)	126	116	132,4 ^(a)	131,1
	Vegyészmérnöki (BSc)	120	95	130,2 ^(a)	131,2
VIK	Villamosmérnöki (BSc)	122	94	133,6 ^(a)	131,4
	Mérnök informatikus (BSc)	125	80	131,9 ^(a)	131,3

(a) Az oszlop adatai a felmérésből származnak, (a)-val jelöltük, ahol a mintában államilag támogatott és költségtérítéses hallgatók egyaránt előfordultak

17. táblázat: Az egyes szakokra vonatkozó ponthatár első alapképzés, nappali tagozat⁹

⁹ Lásd az Országos Felsőoktatási Információs Központ honlapján a statisztikák, rangsorok menüpont alatt.
[<http://www.felvi.hu>] Letöltve: 2007. február 10.

	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME
Átlag	128,9	131,9	122,7	128,1	125,9	140,9	130,5	132,5	129,1
Szórás	7,1	6,4	11,7	14,5	8,8	4,7	8,5	8,1	10,6

18. táblázat: Átlagos felvételi pontszámok a mintában

	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK
Átlag (OFIK)	128,0	132,6	122,6	125,6	126,4	140,0	130,2	132,9 ^(a)
Átlag (Neptun)	126,8	131,9	122,1	126,0	124,9	139,8	130,0	131,3

(a) Informatikai képzési terület: 132,9, műszaki képzési terület: 132,1.

19. táblázat: A felvettek pontátlaga 2006-ban az Országos Felsőoktatási Információs Központ¹⁰ és a Neptun rendszer adatai alapján

A két nem átlagpontjai között jelentős eltérés nem állapítható meg, bár a nők az átlagnál csaknem két ponttal magasabb, a férfiak pedig fél ponttal alacsonyabb átlagos felvételi pontszámmal rendelkeznek, mindez az egyes szakok eltérő nem szerinti összetételének is betudható. A szakok között a legmagasabb felvételi átlagpontszámmal (átlag: 142,8, szórás: 2,0) a fizika alapszak hallgatói rendelkeznek, míg a matematika szak esetében 137,8 volt az átlagérték.

5.4. Nyelvismeret

A szakok nyelvvizsgával kapcsolatos képesítési követelményei nem változtak, a diplomaszerezéshez továbbra is legalább egy középfokú C típusú államilag elismert kétnyelvű nyelvvizsga szükséges, ez alól kivétel a közgazdász-gazdálkodási szak, ahol két középfokú C típusú szakmai nyelvvizsgával bővített nyelvvizsgára van szükség, melyek közül az egyik egy felsőfokú C típusú vizsgával kiváltható. Mivel a diplomaszerezéskor csak a C típusú nyelvvizsgák számítanak, így elemzésünket mi is csak azokra korlátoztuk.

Az egy főre jutó nyelvvizsgák száma a tavalyi évvel egyező értéket mutat (1,22), egyes karokon – így a Természettudományi Karon és az Építészmérnöki Karon – az értékek ennél magasabbak. Ez nyilvánvalóan nem véletlen, hiszen egyébként is ezekre a karokra volt a legnehezebb bekerülni, államilag támogatott képzésre nyelvvizsga vagy más többletpont nélkül gyakorlatilag lehetetlen. Idősoros adatainkat szemlélve ugyanakkor figyelemre méltó, hogy a kezdeti időszakhoz képest megnőtt a nyelvvizsgával rendelkezők aránya, illetve az egy főre jutó nyelvvizsgák száma. Ez nem a Műegyetemre jellemző sajátosság, hiszen míg 2001/2002-ben a nappali tagozatosok 48 %-ának volt legalább középfokú nyelvvizsgája, addig a 2005/2006-os tanévben BSc képzést elkezdőkre irányuló vizsgálat 58,8 % esetében tapasztalta ezt. A már említett, a BSc képzésben résztvevők körében egy évvel ezelőtti végzett vizsgálat adatai ugyanakkor azt is mutatják, hogy a Műegyetem ebből a szempontból kedvezőbb helyzetben volt (és bizonyára van is) a többi intézményhez képest, ami nyilvánvalóan összefügg az átlagosnál magasabb ponthatárokkal is. A kedvező helyzetet mutatja, hogy a nyelvvizsgával rendelkezők 58,8 %-os arányával szemben az akkori vizsgálatban a Műegyetemen tanulók körében a legalább középfokú nyelvvizsgával rendelkezők aránya 87,4 % volt a BSc képzésben résztvevők körében.

¹⁰ Az Országos Felsőoktatási Információs Központ interaktív, a BME összes karára készített speciális szűrése alapján. [<http://www.felvi.hu/statisztika/ranking.ofi?id=3#>] Letöltve: 2007. február 10.

Egy főre jutó nyelvvizsga száma	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
		0,82	0,95	0,87	0,87	0,92	1,04	1,22

20. táblázat: Egy válaszadóra jutó nyelvvizsgák száma

Legalább alapfokú C típusú nyelvvizsgát a hallgatók 9,9 %-a nem tudott felmutatni, továbbá a diplomaszerezéshez szükséges legalább középszintű nyelvvizsgával a hallgatók 11,3 %-a nem rendelkezett a válaszadás pillanatában. A diplomaszerezés nyelvvizsga-kritériumát nem teljesítők aránya a Gépészmérnöki Karon (21,7 %) és a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon (19,6 %) volt a legmagasabb, míg a Természettudományi Karon mindenkinek volt legalább egy középfokú nyelvvizsgája. Másrésztől viszont az is igaz, hogy a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon volt a legmagasabb azon hallgatók aránya (48,5 %), akik két vagy annál több nyelvvizsgáról is beszámoltak, így végső soron e karon az egy hallgatóra jutó nyelvvizsgák száma magasabb az átlagosnál.

Nem rendelkezik nyelvvizsgával	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK
		4,6	3,6	21,7	19,6	13,5	–	9,6

21. táblázat: A legalább egy középfokú C típusú nyelvvizsgával nem rendelkezők aránya (%)

	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME
Egy hallgatóra jutó nyelvvizsgák száma	1,22	1,41	1,03	1,32	1,11	1,60	1,24	1,22	1,22
Egy nyelvvizsgával rendelkezésre jutó nyelvvizsgák száma	1,28	1,46	1,32	1,65	1,29	1,60	1,37	1,30	1,37

22. táblázat: Egy főre jutó nyelvvizsgák száma

Egy nyelvvizsgabirtokosra a tavalyi évhez hasonlóan idén is 1,37 nyelvvizsga jutott. A hozott nyelvvizsgák 58,9 %-a angol, 34,7 %-a német, 3,0 %-a pedig francia nyelvből tett nyelvvizsga, míg 3,3 % az egyéb nyelvvizsgák aránya. Felsőfokú nyelvvizsgával a hallgatók 17,0 %-a (egy évvel korábban 15,1 %), középfokú nyelvvizsgával pedig az előző évvel megegyezően 81,0 %-uk rendelkezett. Az angol nyelvvizsgák aránya az elmúlt években 55-61 %, míg a német nyelvvizsgák aránya 33-40 % között mozgott.

A felsőfokú nyelvvizsgák arányát tekintve továbbra is kedvezőbb helyzetben vannak a nagyobb városokban élők: míg a Budapesten élők körében az ilyen nyelvvizsgával rendelkezők aránya 20,9 %, addig a községekben 12,7 %. Még szorosabb az összefüggés az apa iskolázottsága szerint: a legfeljebb szakmunkás végzettséggel rendelkező apák gyermekeinek a 8,3 %-a, az érettségijét szerzett apák gyermekeinek a 13,5 %-a, míg a diplomás apák gyermekeinek a 22,3 %-a rendelkezik legalább egy felsőfokú nyelvvizsgával.

5.5. Informatikai ismeret

Napjainkban a korszerű műszaki és tudományos ismeretek elsajátításához, a hatékony mérnöki munkában való részvételhez elengedhetetlen a magas szintű informatikai, számítástechnikai ismeret, mely ismeretek szintjét a tavalyi évhez hasonlóan idén is vizsgáltuk. A válaszadók négyfokozatú skálán értékelték egyes informatikai területen való jártasságukat (1-elégtelen, 4-kiváló).

A hozott informatikai ismeretek szintje a tavalyihoz hasonlóan alakult, továbbra is megmaradtak azonban a különbségek a két nem között, elsősorban a hardver, a programozási és az egyéb szakmai szoftverek ismerete terén. A különböző karok hallgatói internetes ismereteikben és az irodai alkalmazások ismeretében nem igazán térnek el egymástól, a másik három területen azonban a Villamosmérnöki és Informatikai Kar hallgatói egyértelműen előnyösebb helyzetet mutatnak fel, a hardverismeretek terén pedig – saját önértékelésük szerint – a Gépészmérnöki Karon és a Közlekedésmérnöki Karon tanulók ismeretei is jobbak az átlagosnál.

	2005.	2006.		
		Együtt	Férfi	Nő
Internet böngésző, levelező program ismerete	3,41	3,52	3,52	3,53
Irodai alkalmazások (szövegszerkesztő, táblázatkezelő, adatbázis-kezelő, előadás-tervező)	3,11	3,21	3,26	3,02
Hardver ismeretek	2,54	2,62	2,84	1,87
Egyéb szakmai szoftverek	2,03	2,15	2,29	1,64
Programozási ismeretek	1,63	1,68	1,79	1,30

23. táblázat: Az elsőéves hallgatók hozott informatikai ismerete

Az elsőévesek egynegyede rendelkezett már a tanulmányai megkezdésekor ECDL vizsgával, s ez az érték a tavalyihoz képest 7 %-os emelkedést mutat. Az ECDL-vizsga továbbra is népszerűbb a férfi hallgatók között, de karonként is igen eltérő értéket mutat. A legnagyobb arányban a Villamosmérnöki és Informatikai Karon vannak az ilyen vizsgával rendelkezők, s itt a férfiak és a nők között sincs semmilyen eltérés az arányokban.

A számítástechnikai eszközellátottság az egyetemi tanulmányok során is fontos infrastrukturális háttér lehet, ugyanakkor nem csupán e miatt van kitüntetett jelentősége, hiszen napjainkban az információszerzés egyik legfontosabb eszköze. Idén első alkalommal ezért az otthoni számítógép hozzáférése mellett az otthoni internet elérést és az otthoni nyomtató meglétét is vizsgáltuk. A saját számítógép meglétére vonatkozó adatokban is kisebb javulás érzékelhető, ugyanakkor elmondható, hogy e tekintetben alig van különbség lakóhely és nemek szerint, de a szülői iskolázottsági háttér sem befolyásoló. Annál inkább szerepet játszik az otthoni internet elérésben a családi háttér, hiszen míg a diplomás apák gyermekeinek a 93,7 %-a rendelkezik otthoni internet kapcsolattal, addig a nem diplomás apák gyermekeinek a 77,4 %-a, ezen belül a legfeljebb szakmunkás végzettséggel rendelkező apák gyermekeinek a 71,6 %-a. Mindez természetesen a hallgató (szüleinek) lakóhelyével is összefüggésben van, hiszen míg Budapesten 95,4 %-nak van otthoni internet elérése, addig az állandó lakóhelyük alapján községekben lakó hallgatók 77,1 %-ának. Elmondható tehát, hogy az otthoni internet elérés szempontjából mind az anyagi státusz, mind pedig a lakóhely erőteljesen befolyásoló tényező. A különbségek az otthoni nyomtatóhoz való hozzáférés tekintetében is hasonlóképpen megfigyelhetők.

	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME	2005.
ECDL	14,9	11,6	26,0	15,1	34,7	15,1	12,2	40,6	25,4	18,5
Saját számítógép	88,7	94,3	94,2	92,0	93,0	96,1	90,6	97,4	93,8	91,5
Otthoni Internet elérés	77,5	88,2	81,9	93,3	89,8	86,0	82,2	88,1	86,0	
Otthoni nyomtató	78,7	87,2	84,7	86,2	85,4	79,1	70	86,6	83,5	

24. táblázat: ECDL vizsgával és saját számítógéppel rendelkezők karonkénti megoszlása (%)

A Villamosmérnöki és Informatikai Kar hallgatói körében az átlagosnál magasabb a számítógépes infrastruktúrával való ellátottság, mindössze 2,6 %-uknak nincs saját gépe, s 13,4 %-uk családjában nincs saját nyomtató. Az átlagosnál kedvezőtlenebb helyzet jellemzi az Építőmérnöki Karon tanulókat és a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar elsőéveseit.

5.6. Érettségi előkészítő

Míg a BME-re 2004-ben felvettek 26 %-a vett részt felvételi előkészítő tanfolyamon valamely felsőoktatási intézményben, addig 2005-ben a hallgatóknak 14,4 %-a, 2006-ban pedig 14,6 %-a iratkozott be érettségi előkészítőre. Az így válaszolók egyharmada a BME szervezésében járt érettségi előkészítőre, kétharmaduk pedig valamely más intézmény szervezésében. A fővárosi hallgatók jelentősen magasabb arányban vettek részt érettségi előkészítőn, mint a vidékiek, s ezen belül is arányaikban többen a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen. Az egyes karok közül az Építészmérnöki Karon tanulók körében volt a legmagasabb a részvételi arány: 14,2 %-uk a BME szervezésében, 9,6 %-uk pedig más módokon vett részt érettségi előkészítőn, míg az ugyancsak magas összesített aránnyal jellemezhető Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karon túlsúlyban vannak a más szervezésű tanfolyamok résztvevői (19,7 %) a BME-s tanfolyamokkal szemben (1,9 %).

Rész vett érettségi előkészítőn	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME
	16,5	23,8	14,0	16,5	11,3	7,1	21,6	10,8	14,6

25. táblázat: Az érettségi előkészítőn részt vettek aránya (%)

5.7. Közéiskola

A Neptun rendszerből rendelkezésünkre bocsátott adatokat vizsgálva (3091 hallgató adatai alapján) elmondható, hogy a közéiskolákat tekintve továbbra is igen differenciált az elsőéves hallgatók köre. Az alábbi táblázat azt a 31 közéiskolát tartalmazza, amelyek együttesen a BME-re felvett hallgatók 27,2 %-át adják, s egyenként legalább az összes felvett hallgató 0,65 %-át bocsátották ki. A táblázatban az intézmény neve után zárójelben a 2005-ben a hasonló összefoglalásban lévő helyezését tüntettük fel, azoknál a közéiskoláknál, amelyek a leggyakoribb intézmények listájára a tavalyi évben nem, csak 2004-ben kerültek fel, nem adunk meg adatot, de egy *-gal jelöljük, hogy rajta voltak a 2004. évi rangsoron. Mindösszesen 5 olyan közéiskola van, mely 2004-2006-ban is be tudott kerülni a 10 legtöbb diákot „küldő” intézmény körébe, ezeket **-gal jelöltük.

	Intézmény neve	Település	A felvettek száma 2006-ban	A felvettek %-ában
1.	Szent István Gimnázium (2.)**	Budapest	43	1,39
2.	Neumann János Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola (17.)	Eger	39	1,26
3.	Eötvös József Gimnázium (4.)**	Budapest	38	1,23
4.	Révai Miklós Gimnázium (11.)	Győr	37	1,20
5.	Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium (3.)**	Budapest	36	1,16
6.	Lovassy László Gimnázium (1.)**	Veszprém	32	1,04
7.	Jedlik Ányos Gépipari és Informatikai Középiskola és Kollégium (n.a.)*	Győr	30	0,97
8.	Krúdy Gyula Gimnázium (10.)**	Nyíregyháza	29	0,94
9.	Zrínyi Miklós Gimnázium (14.)	Zalaegerszeg	29	0,94
10.	Karinthy Frigyes Gimnázium (22.)	Budapest	29	0,94
11.	Óbudai Gimnázium (n.a.)*	Budapest	29	0,94
12.	Veres Pálné Gimnázium (20.)	Budapest	28	0,91
13.	Árpád Gimnázium (8.)	Budapest	27	0,87
14.	Batthyány Lajos Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola (26.)	Nagykanizsa	27	0,87
15.	Budapest Kőbányai Önkormányzat Szent László Gimnázium és Szakközépiskola (n.a.)	Budapest	26	0,84
16.	Városmajori Gimnázium, Módszertani Információs Felnyitóképzési Továbbképzési és Vizsgaközpont (19.)	Budapest	26	0,84
17.	ELTE Apáczai Csere János Gyakorló gimnázium (21.)	Budapest	26	0,84
18.	Verseghy Ferenc Gimnázium (25.)	Szolnok	26	0,84
19.	Tóth Árpád Gimnázium (6.)	Debrecen	25	0,81
20.	Boronkay György Műszaki Középiskola és Gimnázium (13.)	Vác	25	0,81
21.	SzTE Ságvári Endre Gyakorló Gimnázium (18.)	Szeged	25	0,81
22.	Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Eötvös József Gimnáziuma (9.)	Tata	24	0,78
23.	Móricz Zsigmond Gimnázium (28.)	Budapest	23	0,74
24.	Berzsenyi Dániel Gimnázium (23.)	Budapest	22	0,71
25.	Tóparti Gimnázium és Művészeti Szakközépiskola (n.a.)*	Székesfehérvár	21	0,68
26.	ELTE Radnóti Miklós Gyakorlóiskolája (16.)	Budapest	20	0,65
27.	Teleki Blanka Gimnázium (29.)	Székesfehérvár	20	0,65
28.	Erkel Ferenc Gimnázium és Informatikai Szakképző Iskola, Kollégium (n.a.)	Gyula	20	0,65
29.	Hermann Ottó Gimnázium (n.a.)	Miskolc	20	0,65
30.	PTE Babits Mihály Gyakorló Gimnázium és Szakközépiskola (n.a.)	Pécs	20	0,65
31.	Jedlik Ányos Gimnázium (n.a.)*	Budapest	20	0,65

26. táblázat: A felvett hallgatókat kibocsátó középiskolák sorrendje

Az elsőévesek 3,6 %-a jelezte, hogy középiskolai éveit során tanult külföldön, az így válaszolóknak fele egy tanévet (9-12 hónapot) töltött el más országban, bő egyharmaduk ennél rövidebb időt, míg a többiek ennél hosszabb időt, néhányan 2-3 évet is. A külföldi tanulmányok szempontjából sokkal előnyösebb helyzetben vannak a diplomás szülők gyermekei, a karok közül pedig leginkább a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon tanulók körében felülreprezentált a külföldi középiskolai tanulmányokat is folytatók aránya, jóllehet körükben sem éri el az egytizedet.

6. Konkurencia analízis

6. Konkurencia analízis

A 2004/2005. tanévben végeztük el első alkalommal az egyes karok, illetve szakok konkurencia analízisét. Ahogyan akkor, úgy most is konkurensnek azt a kart, szakot nevezzük, amelyre a BME-re felvettek jelenlegi szakukat megelőzően jelentkeztek, továbbá esetleges sikertelen felvételijük esetén a jelenlegi szakukat követően megjelöltek. Természetesen egy szak konkurense lehet a BME-n belüli másik szak is. A válaszadók felsorolták azokat az intézményeket (karral és szakkal párosítva), ahová az első négy helyen jelentkeztek. Abban az esetben, ha a felvételi eljárás során az illető a negyedik helynél hátrébb rangsorolta jelenlegi szakát, akkor azt külön megjelölhette.

Az alábbi táblázat az egyes karokra felvételt nyert hallgatók adott karra és az egyetemre vonatkoztatott jelentkezési stratégiáit tartalmazza.

	2004.	2005.	2006.
Csak 1 helyre	8,8	6,9	9,5
Pontosan 2 helyre	25,7	15,7	18,0
Pontosan 3 helyre	35,5	31,9	27,9
Legalább 4 helyre	30,0	45,5	44,6

27. táblázat: A hallgatók megoszlása a felvételi során megjelölt képzések száma szerint (%)

A felvettek 9,5 %-a csak egy helyre, 18,0 %-a pontosan két, 27,9 %-a pedig pontosan három helyre, továbbá 44,6 %-a legalább négy helyre jelentkezett. A BME-re felvettek sokkal bizonytalanabbak voltak felvételijük sikerességét tekintve, mint az „átlagos felvételiző”, ugyanis az OFIK vizsgálatai alapján elmondható, hogy a „*leginkább kedvelt eljárás, hogy valaki három helyre jelentkezik; minden harmadik felvételiző így cselekszik. Négy vagy annál több helyre a felvételizők kevesebb, mint 8 százaléka jelentkezett. (A legnagyobb arányban a gazdasági szakterületre járók felvételiztek öt vagy ennél is több helyre.) A sikeres felvételizők az esetek többségében az első vagy a második helyen megjelölt szakon kötnek ki.*”¹¹

Az Építészmérnöki Karra felvettek összes felvételi jelentkezésének 50,5 %-a az Építészmérnöki Karra, 79,8 %-a pedig a BME-re irányult. Így a felvettek karhoz, illetve intézményhez való ragaszkodása tekintetében e kar tekinthető a legvonzóbbnak a Műegyetemen. Csak az első helyen beadott jelentkezéseket figyelembe véve a 2004-2005-ben mért szinthez képest az Építészmérnöki Kar kicsit veszített népszerűségéből, az első helyet a TTK vette át. Az Építészmérnöki Kar és a GTK kivételével legalább akkora arányban jelölték meg a jelentkezők első helyen az adott kart, mint egy évvel korábban. 2004 után ismét a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar az a kar, amely hallgatói körében legalacsonyabb azok aránya, akik első helyen a Műegyetemre szerettek volna bejutni. Míg a Műegyetemre felvettek összes felvételi jelentkezésének 62-62 %-a irányult az egyetemre 2004-2005-ben, addig 2006-ban már csak 58,1 %. E hároméves időtávot tekintve fokozatos népszerűség növekedést könyvelhet el a Gépészmérnöki, a Közlekedésmérnöki és a Villamosmérnöki- és Informatikai Kar.

¹¹ Az Országos Felsőoktatási Információs Központ „A továbbtanulás nagy döntéseinek hátteréről...” című elemzése alapján. [http://www.felvi.hu/index.oft?mfa_id=249hir_id=6310] letöltve: 2007. február 10.

2006.		ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK
1. helyen	Adott kart megjelölők aránya	74,7	89,5	88,9	59,7	92,5	97,7	80,8	97,3
	BME-t megjelölők aránya	97,4	97,6	96,6	63,3	95,8	97,7	81,9	98,8
2. helyen	Adott kart megjelölők aránya	14,1	70,4	43,3	25,2	6,1	5,9	42,1	25,9
	BME-t megjelölők aránya	58,4	83,9	64,6	35,9	60,9	46,6	44,1	51,9
3. helyen	Adott kart megjelölők aránya	11,5	7,8	20,0	24,4	1,8	-	21,4	4,7
	BME-t megjelölők aránya	39,1	79,3	34,5	32,5	34,1	37,1	23,9	32,5
4. helyen	Adott kart megjelölők aránya	2,1	2,2	18,6	19,8	3,1	-	12,6	3,2
	BME-t megjelölők aránya	26,6	41,6	28,7	26,5	14,0	34,5	21,0	14,7
Összesen	Adott kart megjelölők aránya	30,3	50,5	49,6	34,0	34,1	33,8	45,2	42,5
	BME-t megjelölők aránya	60,9	79,8	63,3	41,2	60,5	59,5	48,0	58,7
2005.		ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK
1. helyen	Adott kart megjelölők aránya	51,6	100	71,0	66,3	82,9	95,0	78,3	96,0
	BME-t megjelölők aránya	98,4	100	94,8	68,8	91,5	100	78,3	98,2
2. helyen	Adott kart megjelölők aránya	39,5	5,4	40,6	35,5	11,1	15,4	41,0	32,2
	BME-t megjelölők aránya	73,1	67,7	69,7	43,4	67,6	43,6	78,0	59,9
3. helyen	Adott kart megjelölők aránya	3,9	-	16,4	8,1	1,1	3,0	3,4	6,0
	BME-t megjelölők aránya	40,2	40,3	39,7	35,5	35,9	21,2	35,6	36,0
4. helyen	Adott kart megjelölők aránya	3,2	-	7,3	14,8	7,3	-	22,5	2,9
	BME-t megjelölők aránya	14,3	20,8	12,4	18,5	34,2	23,1	27,5	21,9
Összesen	BME-t megjelölők aránya	61,5	66,9	65,6	39,6	63,3	58,5	50,4	62,1
2004.		ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK
1. helyen	Adott kart megjelölők aránya	63,9	97,5	65,1	58,3	82,2	91,1	82,3	95,1
	BME-t megjelölők aránya	96,7	98,8	92,1	60,4	90,7	95,6	87,5	97,2
2. helyen	Adott kart megjelölők aránya	44,1	-	55,6	53,9	11,7	7,7	40,0	38,9
	BME-t megjelölők aránya	73,9	65,3	72,7	64,8	69,9	48,7	52,1	61,1
3. helyen	Adott kart megjelölők aránya	15,8	2,1	24,6	17,3	9,5	-	20,0	2,4
	BME-t megjelölők aránya	44,7	41,7	34,1	29,3	33,8	39,3	29,1	26,2
4. helyen	Adott kart megjelölők aránya	6,1	-	23,0	8,5	33,8	-	21,1	3,6
	BME-t megjelölők aránya	9,1	25,0	29,7	12,8	18,8	16,7	31,6	22,6
Összesen	BME-t megjelölők aránya	71,6	67,3	64,4	50,0	64,2	62,1	56,1	61,8

28. táblázat: A BME-re felvett hallgatók jelentkezési stratégiái (%)

A 2004-2006-os adatokat áttekintve az egyes karok, szakok konkurenciáiról az alábbiak mondhatók el.

Építőmérnöki Kar: A legnagyobb belső konkurensa az Építészmérnöki Karon indított képzések. Gyakori, hogy az építésznek (függetlenül attól, hogy osztatlan vagy BSc képzésre jelentkeztek) jelentkezőket „csak” az Építőmérnöki Karra veszik fel. A kar hallgatói körében népszerű még a gépészmérnöki vagy a közlekedésmérnöki képzés. A kar legerősebb külső konkurensa a Szent István Egyetem (SZIE) építőmérnöki képzése, majd a Széchenyi István Egyetem (SZE) építőmérnöki képzése.

Építészmérnöki Kar: A legnagyobb belső konkurensa az Építőmérnöki Kar (lásd ott). A kar hallgatói körében népszerű még az ipari termék- és formatervezői képzés. 2006-ban a kar legnagyobb külső konkurensa a SZIE építészmérnöki képzése, korábbi években pedig a SZE építészmérnöki képzése, valamint a Budapesti Corvinus Egyetem (BCE) tájrendező- és kertépítő mérnök képzése tartozott a konkurensok közé.

Gépészmérnöki Kar: A kart széles képzési kínálat jellemzi, mely képzések konkurensait külön-külön elemezzük. E karra felvettekre már a korábbi években is jellemző volt, hogy a legválogatosabb jelentkezési sorrendeket állították össze. Így van ez most is. Míg az energetikai mérnöki szak belső konkurensai évek óta a gépészmérnöki, valamint a villamosmérnöki szak, nincs olyan külső konkurens, akiről évek óta tudnánk, hogy népszerű a hallgatók körében. 2006-ban a Budapesti Műszaki Főiskola (BMF) villamosmérnöki szakja volt a legnépszerűbb az energetikai mérnök képzésre felvettek körében.

Ahogy az a 3.1. fejezetben már ismertettük a gépészmérnöki szak a felsőoktatásba beadott jelentkezések száma alapján a 11. legnépszerűbb szaknak tekinthető. E képzést indító intézmények körében, a nappali tagozatos alapképzésre jelentkezők első helyre beadott jelentkezései alapján a Műegyetem gépészmérnöki mérnöki képzése a legnépszerűbb az országban.

Intézmény neve	Jelentkezők száma
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem GPK	438
Miskolci Egyetem Gépészmérnöki Kar	255
Budapesti Műszaki Főiskola	250
Bánki Donát Gépészmérnöki Főiskolai Kar	201
Széchenyi István Egyetem Műszaki Tudományi Kar	201
Debreceni Egyetem Műszaki Főiskolai Kar	146

29. táblázat: A nappali tagozatos gépészmérnöki szakra jelentkezők első helyre beadott jelentkezési lapjainak száma (fő)¹²

A gépészmérnöki szakra felvettek körében az egyetemi belső kínálatból korábban az energetikai és a közlekedésmérnöki, majd 2006-ban pedig a mechatronikai, az energetikai és a közlekedésmérnöki képzések a népszerűek. A szak korábbi külső konkurensát a SZIE gépészmérnöki képzését 2006-ra „megelőzte” a BMF gépészmérnöki képzése.

A mechatronikai szakra felvettek körében 2005-ben még népszerű volt a villamosmérnöki

¹² Az Országos Felsőoktatási Információs Központ „A legnépszerűbb műszaki alapszak: a gépészmérnöki” című elemzése alapján. [http://www.felvi.hu/index.oft?mfa_id=249hir_id=6723] letöltve: 2007. február 10.

szak is, 2006-ra a gépészmérnöki szak egyeduralkodóvá vált a belső konkurensok között. Említésre méltó külső konkurens sem 2005-ben sem 2006-ban nem volt a szaknak.

Az ipari termék- és formatervezői szak mind belső, mind külső konkurensát építészmérnöki képzések jelentik (a külső konkurens a SZIE képzése).

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar: Az egyetem e kara esetén tapasztalhattunk a 2004-2006. időszakban a legintenzívebb átalakulást: több új képzés indult, a már 2006 előtt is folyó képzések közül egyedül a műszaki menedzser szak maradt nevében a régi. A műszaki menedzser szak belső konkurensainak a korábbi években a közgazdász gazdálkodási, 2006-ban pedig a gazdálkodási és menedzsment szak tekinthető. Külső konkurensai évről-évre változtak, 2006-ban e szerepben a BMF műszaki menedzser szakát azonosíthatjuk.

Ahogy azt a 3.1. fejezetben már ismertettük a gazdálkodási és menedzsment szak a felsőoktatásba beadott jelentkezések száma alapján a legnépszerűbb szaknak tekinthető. Az ilyen képzést indító intézmények sorában a nappali tagozatos alapképzésre jelentkezők első helyre beadott jelentkezési lapjai alapján a BME GTK-n induló képzése csak az ötödik legnépszerűbb az országban.

Intézmény neve	Jelentkezők száma
Budapesti Corvinus Egyetem Gazdálkodástudományi Kar	603
Általános Vállalkozási Főiskola	443
Debreceni Egyetem Közgazdaságtudományi Kar	369
Budapesti Gazdasági Főiskola Pénzügyi és Számviteli Főiskolai Kar - Budapest	360
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem GTK	296

30. táblázat: A nappali tagozatos gazdálkodási és menedzsment szakra jelentkezők első helyre beadott jelentkezési lapjainak száma (fő)¹³

A gazdálkodási és menedzsment szak esetén inkább külső mint belső konkurenciáról beszélhetünk. A szakra felvett hallgatók – amennyiben alternatív belső képzést választottak – leggyakrabban az alkalmazott közgazdaságtan szakot jelölték meg. Azonban sokkal erősebb konkurens ennél a BCE gazdálkodási és menedzsment vagy ugyanolyan erős konkurens a Budapesti Gazdasági Főiskola (BGF) gazdálkodási és menedzsment képzése. A kommunikáció és médiatudomány szaknak csak külső konkurensa van a BCE hasonló nevű képzésében.

Az alkalmazott közgazdaságtan és a nemzetközi gazdálkodás szakok konkurensai e szakok válaszadóinak alacsony száma miatt nem azonosíthatóak.

Közlekedésmérnöki Kar: Míg belső konkurensa három éve állandóan a gépészmérnöki szak, addig korábbi külső konkurensa (SZE közlekedésmérnöki képzés) most a második helyre szorult átadva helyét a BMF gépészmérnöki képzésének.

Természettudományi Kar: Mind a fizika, mind a matematika szak (illetve elődeik) tekintetében a külső konkurensok sokkal erősebbek a belsőknél. A fizika (fizikus) szak hallgatóira inkább jellemző az, hogy mérnöki szakokat jelöltek meg (villamosmérnöki szak)

¹³ Az Országos Felsőoktatási Információs Központ „Gazdálkodási és menedzsment szak: a helyezés változatlan” című elemzése alapján. (http://www.felvi.hu/index.php?id=24&hir_id=661&) letöltve: 2007. február 10.

mint a matematika (matematikus) szak hallgatóira. Ám az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) fizika (korábban fizikus), valamint a matematika (alkalmazott matematikus) szakja, mint külső konkurens, mértékét tekintve sokkal inkább meghatározó bármely mérnöki szaknál.

Vegyésmérnöki Kar: A vegyésmérnöki szak esetében a belső és külső konkurensok vetélkedése tapasztalható. 2004-2005-ben a Veszprémi Egyetem (VE) vegyésmérnök és az ELTE vegyész képzése vetélkedett a legfőbb konkurens címért, melyet a belső biomérnök és környezetmérnök képzés befolyásolt kissé, de inkább a külső konkurencia dominált. 2005-ben a hallgatók egytizedének elsődleges jelentkezési célpontja a Semmelweis Egyetem (SE) általános orvos képzése volt, mely kiegészítette a már említett kettőst. 2006-ban egy esetleges sikertelen felvételi esetén a karra felvettek inkább az ELTE kémia, a VE vegyésmérnök szakát és kisebb arányban a BME biomérnöki és környezetmérnöki szakját jelölték meg a jelentkezési lapon.

Biomérnöki szak külső konkurense 2004-2006-ban egyértelműen a BCE élelmiszermérnöki képzése. Ebben az esetben is megfigyelhető még 2005-ben a SE általános orvos képzésének erősödése, valamint 2006-ban az ELTE biológia képzése, mint sikertelenség esetén egy második lehetőség megjelenése. A belső konkurensok – melyek súlya kicsit magasabb a külsőknél – mindhárom évben a kar saját képzései: a vegyésmérnök és kisebb súllyal a környezetmérnök képzés.

A környezetmérnöki szak külső konkurensei nem állapíthatók meg egyértelműen, de ha ki kellene jelölni egy-egy képzést, akkor az ELTE környezettan és a BCE élelmiszermérnöki szakját említhetnénk, melyek jelentősége eltörpül a BME biomérnöki és vegyésmérnöki képzése, mint legfőbb konkurensok mellett.

Villamosmérnöki és Informatikai Kar: A mérnök informatikus szak külső konkurensei 2004-2006-ban folyamatosan erősödtek. Míg első vizsgálatunkkor a BME villamosmérnöki szakja inkább volt az informatikus szak konkurense, ma a BMF mérnök informatikus és az ELTE programtervező informatikus szakja a legerősebb konkurensok.

Ahogy azt a 3.1. fejezetben már ismertettük, a mérnök informatikus szak a felsőoktatásba beadott jelentkezések száma alapján a 4. legnépszerűbb szaknak tekinthető. Az ilyen képzést indító intézmények sorában a nappali tagozatos alapképzésre jelentkezők első helyre beadott jelentkezései alapján a BME VIK képzése a legnépszerűbb az országban.

Intézmény neve	Jelentkezők száma
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem VIK	864
Budapesti Műszaki Főiskola Neumann János Informatikai Főiskolai Kar	650
Pécsi Tudományegyetem Pollack Mihály Műszaki Kar	266
Kecskeméti Főiskola Gépipari és Automatizálási Műszaki Főiskolai Kar	235
Széchenyi István Egyetem Műszaki Tudományi Kar	235
Veszprémi Egyetem Műszaki Informatikai Kar	235

31. táblázat: A nappali tagozatos mérnök informatikus szakra jelentkezők első helyre beadott jelentkezési lapjainak száma (fő)¹⁴

¹⁴ Az Országos Felsőoktatási Információs Központ „A legnépszerűbbek között a mérnök informatikus” című elemzése alapján. [http://www.felvi.hu/index.o?mfa_id=249&hir_id=6704] Letöltve: 2007. február 10.

A villamosmérnöki szak külső konkurense évek óta a BMF villamosmérnöki szakja, mely erősebb minden belső konkurensnél, így sorrendben a gépészmérnöki, a mérnök informatikus és a mechanikai mérnöki szakoknál.

Sokat mond el egyes karok, szakok népszerűségéről az, ha az oda felvett költségtérítéssel hallgatók arányát vizsgáljuk. Ez ugyanis arra ad választ, hogy hajlandóak-e lényegesen többet fizetni a hallgatók ugyanazért a tudásért, ha államilag támogatott képzésre nem sikerült bekerülniük? Ahogyan 32. táblázatban is látható a népszerűségi sorrendet a GTK képzései vezetik, ezt követi a közlekedésmérnöki szak, majd az építőmérnöki szak.

Egy, a második FIDÉV (Fiatal Diplomások Életpálya Vizsgálata) alapján végzett elemzésből kiderül, hogy az önköltséges, az államilag támogatott képzés, valamint a magán felsőoktatási intézmények lényegében egyforma színvonalú tudást, illetve oktatási minőséget nyújtanak, ha a tudást és a minőséget a bérrel, vagy a munkanélkülivé válás valószínűségével mérjük. A tipikus pályakezdő keresete nem lesz sem magasabb, sem alacsonyabb, ha költségtérítéses, mint akkor, ha államilag támogatott képzésben vesz részt. Az önköltséges helyeken, illetve magán intézményekben végzetek nagyjából azonos, illetve az önköltséges helyeken végzetek elhelyezkedési valószínűsége nagyobb, mint az államilag támogatott helyeken végzetteké.¹⁵

Kar	Szak	Szakonként	Karonként
ÉMK	Építőmérnöki (BSc)	8,4	8,4
ÉPK	Építész (osztatlan)	8,4	6,5
	Építészmérnöki (BSc)	1,4	
GPK	Gépészmérnöki (BSc)	5,6	5,7
	Mechatronikai mérnöki (BSc)	5,5	
	Energetikai mérnöki (BSc)	3,6	
	Ipari termék és formatervezői (BSc)	1,8	
GTK	Gazdálkodási és menedzsment (BA)	58,3	43 56,7(a)
	Alkalmazott közgazdaságtan (BA)	54,8	
	Műszaki menedzser (BSc)	13,3	
	Nemzetközi gazdálkodás (BA)	100	
	Kommunikáció és médiatudomány (BA)	100	
KSK	Közlekedésmérnöki (BSc)	10	10
TTK	Fizika (BSc)	1,4	2,4
	Matematika (BSc)	3,8	
VBK	Vegyészmérnöki (BSc)	2,8	3,7
	Biomérnöki (BSc)	4,7	
	Környezetmérnöki (BSc)	3,6	
VIK	Mérnök informatikus (BSc)	9	7,1
	Villamosmérnöki (BSc)	5	
BME		13,3	

(a) A csak költségtérítéses formában indított szakokat is figyelembe véve.

32. táblázat: Költségtérítéses hallgatók aránya nappali első alapképzésen (%)

¹⁵ Galasi P. és Varga J. (2002): Does private and cost-priced higher education produce poor quality? An empirical analysis based on labour market success indicators of hungarian higher-education graduates. Budapest Working Papers on the Labour Market, Budapest.

7. Szociális helyzet

7. Szociális helyzet

7.1. A hallgatók várható anyagi támogatottsága

Míg a TÁRKI adatai szerint egy felsőoktatásban résztvevő hallgató átlagosan 70 ezer Ft-ot költ egy hónapban, addig a 2006-ban felvett hallgatók átlagosan havi 50 ezer Ft-ból szeretnék finanszírozni tanulmányaikat. Ez az érték a hallgatók azon becslésén alapul, amely a hallgatói bevételek 4 fontos pillére – a családi támogatás, az állami támogatás, a diákhitel és a munkavégzés – szerint kérdezett rá a várható bevételekre. A kari eltérések igen jelentősek, míg a Közlekedésmérnöki Karon, valamint az Építőmérnöki és az Építészmérnöki Karokon a hallgatók ennél alacsonyabb összegű bevétellel számítanak, addig a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon tanulók átlagosan csaknem 70 ezer Ft-ra.

Becsült havi bevétel	
Max. 25000 Ft (%)	17,3
25-50000 Ft (%)	30,0
50-100000 Ft (%)	23,9
100000 Ft felett (%)	4,2
Még nem tudja (%)	24,6
Átlagérték (Ft)	50069
Szórás (Ft)	35841

33. táblázat: A hallgatók várható havi anyagi támogatottsága, jövedelmi helyzete

A támogatásokkal kapcsolatos kérdésekre a válaszadók nem minden esetben tudták megbecsülni azt, hogy ha részesülnek az adott támogatásban, akkor az mekkora összeggel fog hozzájárulni havi megélhetési, tanulási kiadásaihoz, ezért a 33-34. táblázatok csak azon hallgatók válaszait tartalmazzák (N=823 fő), akik a 4 közül legalább egy bevételi forrás esetében forintosítani is tudták elképzeléseiket. Ha nem minden bevételi forrásnál adott meg értéket a válaszadó, a többi esetben a bevétel értékét 0 Ft-tal vettük figyelembe.

		ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME
2006.	Átlag	42533	42977	51753	69900	43716	47588	48223	46912	50069
	Szórás	25179	21364	38313	54328	23980	26236	35126	29926	35841
2005.	Átlag	33376	34092	31629	36191	29693	35750	33953	36250	33836
	Szórás	24934	26196	28328	32131	25910	26639	27299	29596	28013
2004.	Átlag	30039	37734	33758	32562	37080	26828	27979	34761	33550
	Szórás	27673	36358	36053	29710	35415	26554	24089	39526	34186

34. táblázat: A hallgatók várható anyagi támogatottsága, jövedelmi helyzete, karonként (Ft)

Az előző összeg ismertében különösen érdekes, hogy a hallgatók mekkora összegre becsülik azt a havi költséget, amit létfenntartásuk, tanulmányaik jelentenek számukra, hiszen a bevételeiknek elvileg fedezniük kell a költségeiket. Az elsődévesek 16,5%-a nem tudott a kiadásokra vonatkozóan becslést adni, a többiek válaszaiban azonban erőteljesen szórnak, hiszen csaknem egyötödük 25 ezer Ft alatti havi összeget tart reálisnak a tanulmányok első félévében, 5 % azonban 100 ezer Ft feletti összeget. Az átlagérték 53835 Ft volt, ami valamivel

magasabb, mint a bevételek átlagos összege, ugyanakkor jóval erőteljesebb szórással párosul, ami arra utal, hogy a hallgatók igény szintje erőteljesen eltér. A megélhetési költségek azonban nyilvánvalóan összefüggést kell, hogy mutassanak a lakhatási körülményekkel, így nem véletlen, hogy az albérlésben lakók jelölték meg a legmagasabb átlagösszeget (71,1 ezer Ft-ot), míg a kollégiumban lakók valamivel az átlag alatti értéket (50,2 ezer Ft-ot), a szüleikkel lakók 48,3 ezer Ft-ot tippeltek megélhetési költségekre.

Becsült havi költség	
Max. 25000 Ft (%)	17,3
25-50000 Ft (%)	44,2
50-100000 Ft (%)	17,0
100000 Ft felett (%)	5,0
Még nem tudja (%)	16,5
Átlagérték (Ft)	53835
Szórás (Ft)	59013

35. táblázat: A megélhetéshez szükséges összeg becsült havi mértéke

		ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME
2006.	Átlag	59295	55186	51455	62800	47523	52115	49485	52119	53835
	Szórás	65256	47185	61666	67469	40622	43865	51972	61554	59013

36. táblázat: A megélhetéshez szükséges összeg becsült havi mértéke, karonként (Ft)

Családi támogatás

Az elsőévesek 82,5 %-a számít szülei támogatására, s ez jóval alacsonyabb érték, mint az előző évi (91,8 %), de hasonló a 2004-ben mért eddigi legalacsonyabb szinthez, akkor a hallgatók 85,5 %-a számított erre. A családi támogatásban bízók 17,4 %-a nem tudta megjósolni, hogy pontosan mekkora támogatást remél szüleitől, míg 747 hallgató forintban is ki tudta fejezni a családi támogatással kapcsolatos várakozásait. Ennek a két fajtájára – a pénzbeli és a természetbeni támogatásra – külön is rákérdeztük (a természetbeni támogatást is forintosítva kellett megadniuk), s az előző évekhez hasonlóan most is azt láttuk, hogy a hallgatók átlagosan kétszer olyan összegű pénzbeli támogatást remélnek, mint amennyi természetbenit. A családi támogatás várható havi mértékét összességében átlagosan 36903 Ft-ra teszik, ami jóval magasabb érték, mint az előző években megfigyelt.

A várt családi támogatás	
Max. 10000 Ft (%)	9,8
10-20000 Ft (%)	16,8
20-30000 Ft (%)	16,9
30-40000 Ft (%)	13,9
40-50000 Ft (%)	10,3
50000 Ft felett (%)	14,9
Még nem tudja (%)	17,4
Átlagérték (Ft)	36903
Szórás (Ft)	26256

37. táblázat: A családi támogatás havi összege a támogatásra számítók körében

		Támogatási forma		
		Pénzben	Természetben	Összesen
2006.(a)	Átlag	26831	10073	36903
	Szórás	23742	11829	26256
2005.(b)	Átlag	21148	9374	31523
	Szórás	16661	11066	19276
2004.(c)	Átlag	23375	9405	32780
	Szórás	16187	12397	20459

(a) 747 hallgató válasza alapján

(b) 685 hallgató válasza alapján

(c) 763 hallgató válasza alapján

38. táblázat: A hallgatók által várt családi támogatás (Ft)

Karonként vizsgálva a családi támogatások összegét megfigyelhető, hogy a Vegyészmérnöki és az Építőmérnöki Karra felvettek várt havi átlagos családi támogatása a legalacsonyabb, mintegy 32 ezer Ft, míg a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon kimagaslóan magas – elsősorban pénzbeli – támogatásra számítanak szüleiktől a fiatalok (átlagosan 49,7 ezer Ft-ra). A 2004-2006-os időszak egészét tekintve mindvégig a Vegyészmérnöki Kar hallgatói körében a legalacsonyabb a családi támogatás várható mértéke.

Állami támogatás

A felvettek 34,4%-a reméli, hogy valamilyen állami támogatást (is) igénybe tud venni tanulmányai finanszírozásához, megélhetéséhez, s bár ez az érték jóval alacsonyabb a tavalyinál (53,4%), viszont lényegében megegyezik a 2004-ben mérttel (35,4%). A támogatásban reménykedők fele (51,2%) nem tudta megjósolni, hogy pontosan mekkora támogatást vár az államtól. Az a 181 hallgató, aki forintosítani is tudta válaszait, átlagosan 13249 Ft állami támogatást szeretne havonta igénybe venni, ami minden eddiginél magasabb összegű elvárást jelent. Ugyanakkor az is megfigyelhető, hogy az átlagértéket erőteljesen felfelé húzza néhány magasabb érték, hiszen a támogatásra számító és annak összegét megbecsülni is tudó hallgatók több mint fele legfeljebb 10000 Ft-os értéket jelzett.

A tervezett állami támogatás	
Max. 10000 Ft (%)	29,0
10-20000 Ft (%)	11,6
20000 Ft felett (%)	8,2
Még nem tudja (%)	51,2
Átlagérték (Ft)	13249
Szórás (Ft)	9772

39. táblázat: A remélt állami támogatás havi összege a támogatást igénybe venni kívánók körében

Az előző évekhez hasonlóan most is azt találtuk, hogy a nők magasabb állami támogatási összegeket reménykednek, ugyanakkor némi eltérés karok szerint is van. A legmagasabb összegeket az Építőmérnöki, a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karra és a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karra felvettek remélik. Míg a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon a hallgatók egyidejűleg remélnék az átlagosnál magasabb családi és állami

támogatást, addig a másik két kar hallgatói valószínűleg az átlagosnál alacsonyabb otthoni támogatás egyfajta kompenzálását remélik a magasabb állami támogatástól.

Az állami támogatás igénybevételéről beszámolók (378 fő) kétharmada konkrétan is megjelölte, milyen támogatási formákat kíván igénybe venni. A legtöbben egyfajta támogatási módot jelöltek meg – az állami támogatást kérné szándékozók fele, 52,6 %-a –, de akadtak, akik már a tanév elején többféle megoldásban gondolkodtak. Hangsúlyoznunk kell, hogy ennél a kérdésnél a hallgatóknak saját maguknak kellett nevesíteniük az állami támogatási formákat, ami – miután a kérdésre a tanév elején került sor – bizonyára sokak választát behatárolta. Nem véletlen tehát, hogy összességében a hallgatók jóval kisebb aránya jelezte, hogy igénybe kíván venni különböző ösztöndíjakat, mint ahogy azt a valós arányok alapján feltételezhetnénk, ez sok esetben valószínűleg a tájékozatlanság számlájára is írható. Ugyancsak szerepe lehet azonban ebben annak, hogy az állami támogatások igénybevétele a legtöbb esetben nem igényel tudatos döntést (bizonyos jól meghatározott esetekben – pl. megfelelő szociális helyzet, tanulmányi eredmény – lényegében automatikusan jár), ezért ezzel kapcsolatban a hallgatók kevésbé tájékozódhatnak.

A kari hallgatói képviselők által odaítélt rendszeres szociális támogatásban jelenleg a hallgatók 10-30 %-a részesül, ezt a támogatási formát a válaszadók ennél kisebb köre kívánja igénybe venni. Ugyancsak kevesebben vannak a jelenleg szokásos mértéknél azok a hallgatók, akik tanulmányi ösztöndíjra számítanak az állami támogatások között, mindazonáltal a leggyakrabban a hallgatók ezt nevesítették meg a potenciális támogatási formák között. Megjegyzendő, hogy tanulmányaik első félévében a hallgatók nem részesülhetnek tanulmányi ösztöndíjban.

Támogatási forma	Várhatóan a hallgatók hány %-a fogja igényelni		
	2004.(a)	2005.(b)	2006.(c)
Tanulmányi ösztöndíj	30,4	25,3	39,9
Rendszeres szociális támogatás	9,9	15,8	17,0
Bursa Hungarica ösztöndíj	8,1	8,5	13,4
Szociális támogatás + Tanulmányi ösztöndíj	5,6	7,2	
Lakhatási támogatás	4,5	4,7	3,6
Bursa Hungarica ösztöndíj + Tanulmányi ösztöndíj	1,3	1,2	
Jegyzettámogatás			4,2
Esélyt a Tanulásra támogatás	1,4	0,4	–
Köztársasági ösztöndíj	0,3	0,3	0,2
Egyéb (pl. családi pótlék, árvaellátás)	–	–	8,0

(a) 628 hallgató válasza alapján

(b) 683 hallgató válasza alapján

(c) 378 hallgató válasza alapján

40. táblázat: Az állami támogatást igénybe venni szándékozó hallgatók állami támogatás iránti igénye (%)

Diákhitel

Köztudott, hogy vannak olyan rétegek, melyek éppen a felmerülő költségek nagysága miatt nem tudnak a felsőoktatásban részt venni. A diákhitel rendszer hazai kialakításáért károsodók elsősorban az alacsonyabb jövedelmű háztartásokban élő középiskolások felsőoktatásban való részvételi esélyeinek növelésével, azaz az esélyegyenlőség növelésével érveltek. Mára empirikus kutatások igazolták, hogy a költségek diákhitel segítségével történő átütemezése ezen rétegek tanulói részéről nem támaszt pótlólagos keresletet a felsőoktatás iránt. A továbbtanulási döntés hitelfelvételre alapozása és a már a felsőoktatásban tanulók hitelfelvételi döntése két különálló döntés.¹⁶

A diákhitellel kapcsolatban – részben azért, mert az az országos médiában is nagyobb publicitást kap, részben pedig azért, mert az a hitelfelvétel „aktív” cselekedet, felelősségvállalás a hallgató részéről, amelyben saját magának kell döntenie – valószínűleg már a tanulmányaik kezdetén is sokkal kiforrottabb álláspontjuk lehet a hallgatóknak. A hitelfelvétel iránti igényt 2002 óta mérjük és ez alapján elmondhatjuk, hogy az igény közel állandó, a tavalyi évben 15,9 %, idén 13,4 % jelezte, hogy tanulmányai során diákhitelt kíván igénybe venni. A hitelt igényelni szándékozóknek csaknem egyötöde (18,5 %) még nem döntötte el, mekkora összeget kíván havonta felvenni, a többiek válaszaiban azonban egyértelműen jelzik a diákhitellel kapcsolatos tájékozottságot, hiszen mindannyian olyan összeget jeleztek, amely az államilag finanszírozott támogatott résztvevők számára választható összegekkel megegyezik.¹⁷

A felvenni kívánt hitelösszeg	
15000 Ft (%)	13,2
21000 Ft (%)	14,3
25000 Ft (%)	6,8
30000 Ft (%)	47,2
Még nem tudja (%)	18,5
Átlagérték (Ft)	25588
Szórás (Ft)	5761

41. táblázat: A felvenni szándékozott hitelösszeg a Diákhitelt igénybe venni kívánók körében

A várható hitelösszegekről ténylegesen is számot adók átlagosan havi 25,6 ezer Ft-ot jelöltek meg, ezen belül a legtöbben az államilag támogatott hallgatók számára felvehető maximum összeget, havi 30 ezer Ft-ot vennének fel, míg egyharmadnyian legfeljebb 21 ezer Ft-ot. Bár a költségtérítéssel hallgatók számára a megkérdezettek között csekély,ők az átlagosnál magasabb összegű hitelfelvételt prognosztizálnak, de a költségtérítéssel hallgatók számára rendelkezésre álló magasabb hitelkeretet, a 40 ezer Ft-ot senki nem használná ki. A felvenni szándékozott összegekben kari szinten nincs jelentős eltérés, bár terveik szerint nem minden kar hallgatói élnek ugyanolyan eséllyel a hitelfelvétel lehetőségével. Az átlagosnál ritkábban jelezték hitelfelvételi igényüket az Építésmérnöki Karon tanulók és a tanulmányaikat a Természettudományi Karon megkezdők. Miután a család jövedelmére vonatkozó adatok jelen felmérésben nem állnak rendelkezésre, adataink alapján nem tudjuk megmondani, hogy a diákhitel-felvétel plusz bevételi forrást, vagy az alacsonyabb

¹⁶ Varga J., Medgyesi M., Tóth I. Gy. (2005): A hallgatói hitel iránti kereslet elemzése.

Budapesti Corvinus Egyetem, TÁRKI Rt., Diákhitel Rt. Budapest.

¹⁷ A Diákhitel választható összegéről a 2006/2007. tanévre vonatkozóan.

[<http://www.diakhitel.hu/mekkora-osszeg-erd.php>] Letöltve: 2007. február 10.

szülői támogatás kompenzálását jelenti majd a hitelt felvevő hallgatók számára, ráadásul a tanulmányok kezdetén a hallgatók egy része bizonyára nincs még tisztában várható bevételai pontos mértékével és szerkezetével. A Műegyetemen végzettek felméréséből származó adatok alapján azonban úgy tűnik, hogy a diákhitel felvevők körében a munkából származó jövedelem csökkenésére lehet számítani¹⁸, s erre a megállapításra jutott a Diákhitel Központ megbízásából a TÁRKI által 2005-ben végzett vizsgálat is, amennyiben a diákhitel felvevők bevételi szerkezetében a munkajövedelem 31 %-ot tesz ki, míg a diákhittel fel nem vevők körében 57 %-ot.¹⁹

Munkajövedelem

2006-ban a hallgatók 26,3 %-a jelezte, hogy munkavégzésből származó jövedelemből is finanszírozni kívánja tanulmányait, s bár ez jóval alacsonyabb arány, mint a tavalyi évben tapasztalt (51,1 %), nagyon hasonló a két évvel ezelőtti mért 30 %-os értékhez. Jóllehet a munkajövedelemre számítók egy része nem tudta megmondani, hogy nagyjából havonta milyen összeg várható ebből a forrásból, összességében a hallgatók 22,2 %-ától (a munkajövedelmi forrást megjelölők 84,2 %-ától) kaptunk becslést az összegre vonatkozóan is. A munkából származó jövedelemösszeg erősen szór, hiszen a legalacsonyabb havi 3000 Ft-os érték mellett havi 300 ezer Ft-os értéket is találtunk, igaz, nem ez a kirívóan magas érték volt a jellemző, a többség legfeljebb 50 ezer Ft-ot remél ebből a forrásból. Ezúttal is azt találtuk, hogy a költségtérítéses hallgatók jóval magasabb munkajövedelemtől tettek említést, az egyes karok közül pedig a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar hallgatói jeleztek magasabb értékeket. A két nem közötti eltérés mintegy 2000 Ft a férfiak javára.

Az elérni kívánt munkajövedelem	
Max. 20000 Ft (%)	42,6
20-50000 Ft (%)	32,6
50000 Ft felett (%)	9,0
Még nem tudja (%)	15,8
Átlagérték (Ft)	34155
Szórás (Ft)	37271

42. táblázat: A hallgatók által munkával megszerezni kívánt havi jövedelem a munkát végezni kívánók körében

Ahogy az előző években megfigyelhettük, idén is jellemző az, hogy a munkavállalási szándék magasabb a hallgatók körében, mint ahányan a munkavállalásból származó bevételt a finanszírozási források között megemlítették. A válaszadók 70 %-a (tavaly 66 %-a) nyilatkozott ugyanis úgy, hogy szeretne munkát vállalni egyetemi éveit alatt. Az ellentmondás oka abban keresendő, hogy az általános munkavállalási szándék nem feltétlenül tekinthető rendszeres jövedelemforrásnak, különösen nem olyanak, amely a tanulmányok finanszírozásához kapcsolható.

¹⁸ Fortuna Z., Szemerszki M., Veres G. (2006): A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem friss diplomásainak elhelyezkedési esélyei – Felmérés a BME-n 2004-ben végzettek körében és a 2002-ben végzettek utókövetése

¹⁹ „Szakmai konferencia a Corvinuson az 5 éves hazai diákhitelezésről” című rendezvény keretében Csillag Tamás értékelte az eredményeket „A magyar hallgatói hitelrendszer - Eredmények, tervek, lehetőségek a hallgatói hitelezésben” című előadásában:

[http://www.diakhitel.hu/hir-erdeklokodoknek.php?aid=T7116a5f243390870f7d578e73035173;set_filter=print]
letöltve: 2007. február 10.

Bevételszerkezet

Az alábbi táblázatban összefoglalóan jeleztük azt, hogy tanulmányaik finanszírozásában a hallgatók tervei szerint milyen források játszanak majd szerepet. Míg a szülői támogatás szerepe minden karon jelentős, a diákhitel és a munkavégzésből származó jövedelem igénybevétele karonként igen eltérő.

	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME
Családi támogatás	83,6	83,9	76,9	88,4	80,9	89,1	81,1	82,6	82,5
Állami támogatás	37,6	35,5	34,1	33,6	33,9	45,7	42,2	29,4	34,4
Diákhitel	13,6	4,5	13,7	13,6	14,7	5,4	15,9	15,4	13,4
Munkajövedelem	23,3	11,7	32,7	32,4	31,4	20,9	26,3	23,3	26,3

43. táblázat: A különböző bevételi, támogatási formákat igénybe venni kívánók aránya karonként (%)

A tanulmányok finanszírozásának egészére nézve a hallgatók egytizede nem adott becslést, azaz a fenti források egyikét sem jelölte meg. A hallgatók egyharmada tervei szerint csak családi támogatásra alapozza tanulmányait, közel egyötödük családi és állami támogatásra, egytizedük pedig a családi támogatás és a munka kombinációjára. A családi támogatás és a hitel együttesen és kizárólagosan 5,4 %-uk válaszában szerepelt, míg 13,2 % volt azoknak az aránya, akik a családi támogatás mellett többféle támogatást is igénybe vennének, olyanok azonban kevesen vannak, akik mind a négy támogatási/finanszírozási forrást megjelölték. A hallgatók elenyésző kisebbsége tartozik abba a csoportba, amelyik a szülőktől nem remél támogatást, csupán más forrásra alapozza a tanulmányok finanszírozását, mindennapi megélhetését.

Finanszírozási kombinációk	
Kizárólag családi támogatás	33,4
Családi + állami támogatás	18,8
Családi támogatás + diákhitel	5,4
Családi támogatás + munkajövedelem	11,7
Családi támogatás + több más jövedelem együtt	13,2
Nincs családi támogatás	7,2
Nem jelölt semmit	10,3

44. táblázat: A tanulmányok finanszírozásának tervezése (%)

7.2. A hallgatók várható lakhatási helyzete

A hallgatók 43,6 %-a jelezte azt, hogy előreláthatólag kollégiumban szeretne lakni tanulmányai ideje alatt, amely valamivel alacsonyabb igényt jelent, mint az előző évben megfigyelt 46,8 %.

Lakóhely típusa	
Kollégiumban	43,6
Szülőknél	35,4
Albérletben	14,1
Saját lakásban	5,6
Rokonoknál	1,2
Egyéb	0,1

45. táblázat: A hallgatók megoszlása várható lakóhelyük szerint 1. (%)

	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME
Albérlet	18,3	18,7	14,6	11,0	9,3	5,5	8,1	17,2	14,2
Kollégium	34,9	46,3	45,1	33,9	49,4	56,7	40,4	47,3	43,6
Együtt	53,2	65,0	59,7	44,9	58,7	62,2	48,5	64,5	57,7

46. táblázat: A hallgatók megoszlása várható lakóhelyük szerint 2. (%)

Az állam által legalább részben (kollégiumi normatíva vagy lakhatási támogatás segítségével) finanszírozott kollégium és albérlet iránti igények együttes aránya a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon a legalacsonyabb, ahol egyébként is a karok közül a legtöbb a budapestiek aránya. A kollégiumot igénylők karon belüli aránya a Villamosmérnöki és Informatikai, valamint az Építészmérnöki Karon a legmagasabb.

A diákok 12,7 %-a jelezte, hogy előreláthatólag bejáró lesz, s ez az érték pontosan megegyezik a tavalyival. A bejáró hallgatók átlagosan 25,9 km távolságra laknak (szórás: 13,2 km) Budapesttől. A legtöbb bejáró a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon várható (18,7 %), a legkevesebb pedig az Építészmérnöki, valamint a Villamosmérnöki és Informatikai Karon.

7.3. A hallgatók munkavállalási szándéka

Amint azt már a várható munkajövedelmek vizsgálatakor jeleztük, a hallgatók 70 %-a tervezi azt, hogy tanulmányai során vállal majd munkát.

Munkát vállalni kívánók aránya	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
	78	71	87	72	64	66	70

47. táblázat: A hallgatók munkavállalási szándéka (%)

A hallgatók 30,5 %-a bármilyen munkát elvállalna, míg 39,5 %-uk egyértelműen szakmai munkát keres. Az utóbbi két mutató az egy évvel korábban mérttel szinte teljesen

megegyezik. Az átlagosnál erőteljesebb a munkavállalás iránti igény a Villamosmérnöki és Informatikai Karon tanulók körében, ahol ötből 4 diák vállalna munkát, s többségük leginkább szakmai feladatot. Az előzőekben láttuk, hogy ők rendelkeznek olyan informatikai, számítógépes tudással, ami ezt az elképzelést vélhetően reálisá is teszi. Ugyancsak a szakmai feladatokra vállalkoznának inkább a Természettudományi Karon tanulók is. A leendő építészmérnökök közül különösen az osztatlan képzésben részt vevők gondolnak az átlagosnál ritkábban munkavégzésre – legalábbis jelenlegi terveik szerint –, amennyiben mégis, akkor – hasonlóan az építész BSc szakon tanulókhoz – inkább a szakmához kapcsolódó lehetőségeket keresik. Valószínűleg a kevésbé jó anyagi helyzetüknek köszönhető, hogy a Gépészmérnöki Karon, a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karon és a Közlekedésmérnöki Karon tanulók a többiekénél ritkábban zárköznának el a nem szakmai munkavégzés elől. Az is megfigyelhető, hogy a férfiak inkább ambicionálják a szakmai jellegű munkavégzést, a nők, pedig felülreprezentáltak azok között, akik egyáltalán nem tervezik a munkavállalást.

8. Pályaorientáció

8. Pályaorientáció

8.1. A pályaválasztás időpontja, kényszerű pályaválasztók

A 2006-ban felvettek 5,0 %-a jelezte, hogy nem az általa leginkább óhajtott szakon folytatja felsőfokú tanulmányait, azaz nem első helyen jelölte meg a jelenlegi szakot, szakterületet. Miután a kérdés a pályaválasztásra, annak tágabb értelmezésére irányult, nyilvánvalóan ennél magasabb azoknak az aránya, akik nem az adott intézményt és/vagy kart jelölték meg az adott helyen, ezért az ezt a választ bejelölőket valóban kényszerű pályaválasztóknak tekinthetjük, olyanoknak, akik az eredeti elképzeléseikhez képest a szakválasztásban, vagy esetleg a szakirány megválasztásában is kompromisszumot voltak kénytelenek kötni.

A pályaválasztás terén legkorábban (már az általános iskolában) döntést hozó hallgatók aránya 16,4 %, a középiskola első két évét pedig további 22,0 % jelölte meg. A viszonylag korai döntést hozók mellett jóval magasabb azoknak az aránya, akik a középiskola utolsó két évében vagy közvetlenül a jelentkezést megelőzően döntöttek arról, hogy a jelenleg tanult szakot választják. Más hallgatói vizsgálatok adatai is megerősítik azt, hogy a felsőfokú továbbtanulásban a szakirány megválasztása a hallgatók kb. egyharmadánál történik meg a középiskola utolsó két éve előtt, a többiek a középiskola harmadik-negyedik évében vagy közvetlenül a jelentkezési lap beadása előtt jutnak végleges elhatározásra.²⁰

	1999.	2000.(a)	2001.(a)	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
Már általános iskolás koromban (1-8. osztály)	15,7	14	16	7,2	7,1	14,5	15,1	16,4
A középiskola 9-10. osztályában	45,0	24	28	27,0	24,8	22,5	22,6	22,0
A középiskolai fakultációk kiválasztásánál (11. osztály)	8,5	23	23	28,0	26,3	22,9	25,1	22,9
Az érettségi évében (12. osztály)	23,8	34	27	32,8	35,3	27,4	23,6	27,3
Közvetlenül a jelentkezési határidő lejárta előtt	7,0	5	6	5,0	6,5	4,7	6,8	6,4
Nem ezt jelöltem meg első helyen						8,0	6,8	5,0

(a) Nem állt rendelkezésünkre egy tizedesjegy pontossággal megadott érték

48. táblázat: A hallgatók megoszlása a pályaválasztás időpontja szerint (%)

Ugyanezt karonként vizsgálva megállapítható, hogy míg az építész hallgatók (függetlenül attól, hogy osztatlan képzésre jelentkeztek, vagy Bsc képzésre járnak) és a Természettudományi Kar válaszadói körében alig volt, aki nem a jelenlegi szakot/szakterületet jelölte meg első helyen, addig a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon, valamint a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karon a felvettek egytizedét jellemzi ez. (A kényszerű pályaválasztáshoz kapcsolódik a hatodik – Konkurencia analízis – fejezet.)

²⁰ Gábor K., Szemerszki M., Tomasz G. (2006): A kétciklusú képzés kezdetei. Felsőoktatási Kutatóintézet, Budapest, 9. táblázat.

Megfigyelhető, hogy a Villamosmérnöki és Informatikai Karon tanulók körében dől el a legkorábban a pályaválasztás, amennyiben majdnem egyharmaduk az általános iskolai időszakra datálja azt. Az építészmérnöknek jelentkezők (mindkét képzési típusban) is az átlagosnál hamarabb döntenek pályájukról (59,5 %-uk legkésőbb a középiskola második évéig), ugyanakkor a Gazdaság-és Társadalomtudományi Karon, valamint a Vegyészmérnöki Karon nemcsak a kényszerű pályaválasztók, hanem a viszonylag késői pályaválasztók, a középiskola utolsó évében döntők is többen vannak.

8.2. A pályaválasztást befolyásoló információk

A BME-re való jelentkezést meghatározó szempontok

A „Miért jelentkezettél a Műegyetem jelenlegi szakára?” kérdésre a válaszadók hét szempontot osztályozhattak négyfokozatú skálán (1-legkevésbé fontos, 4-leginkább fontos). A tavalyi értékekhez igen nagy mértékben hasonló válaszokat kaptunk idén is: a leggyakrabban az értékes, a munkaerőpiacon jól hasznosítható diploma és az adott szakma, tudományág iránti érdeklődés motiválta a hallgatókat. A hasonló képzést nyújtó egyetemekkel összevetve is értékesnek mutatkozik a BME-n található képzés, hiszen a hallgatók 84,8 %-a ezt a szempontot is mérlegelte döntésekor, s a négyfokú skála értékei alapján elmondható, hogy az összevetés a BME-re nézve kedvező eredménnyel zárult.

Szempontok		Átlag	Szórás	A hallgatók hány %-át befolyásolta
Értékes, és a későbbiben jól hasznosítható diplomát szerezhetek		3,76	0,52	95,2%
Az adott tudományág, szakma iránti érdeklődés vonzott az egyetemre		3,50	0,69	90,7%
A választott szak a BME-n a legszínvonalasabb		3,45	0,83	84,8%
Az intézmény Budapesten található		2,74	0,99	81,6%
Rokonaim, tanárain, barátaim javasolták		2,33	0,94	71,4%
Az adott szakterületen a BME indított BSc képzést	Kétciklusú képzésben résztvevők	2,10	1,08	49,0%
	osztatlan képzésben résztvevők	1,00	0,00	20,3%
Elsősorban nem ide szerettem volna jönni, de ide vettem fel		1,56	0,97	24,7%

49. táblázat: A Műegyetem választását meghatározó tényezők

Az *Elsősorban nem ide szerettem volna jönni, de ide vettem fel* kategória a hallgatók 24,7 %-át befolyásolta, ez az arány évről-évre hasonló értéket mutat. Az *adott szakterületen a BME indított BSc képzést* választ kettébontottuk, a kétciklusú képzésben résztvevőkre és az osztatlan építészmérnöki képzésben résztvevőkre. Nyilvánvalóan ez utóbbiakat semmilyen mértékben nem befolyásolta ez a szempont, míg az előbbi csoportot valamivel ugyan jobban érdekelte, de többségük számára nem volt meghatározó szempont. (A BME-n indított szakok közül egyedül az Építészmérnöki Karon volt BSc és osztatlan képzés is választható.) Ezzel kapcsolatban a már említett BSc hallgatókra irányuló vizsgálat ugyancsak arra az eredményre jutott, hogy a BSc képzési szint önmagában keveseket motivált a jelentkezéskor, ennél jóval fontosabb volt a szak/szakirány és az intézmény megválasztása.

Az egyes karok a hallgatók motivációi alapján csak igen kis mértékben mutatnak különbséget. A Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon figyelhető meg leginkább, hogy többen is 2-4 értéket adtak annak a szempontnak (azaz befolyásoló szempontként értékelték azt), hogy bár elsősorban nem ide jelentkeztek, ide vették fel őket, s számukra az átlagosnál fontosabb volt az is, hogy az intézmény Budapesten található. A Villamosmérnöki és Informatikai, valamint az Építésmérnöki és a Természettudományi Kar hallgatói különösen nagy elvárásokkal vannak, hiszen őket befolyásolta leginkább az, hogy az általuk választott szak itt a legszínvonalasabb.

Információs csatornák

A pályaválasztók eléréséhez használt eszközök hatásosságának a mérése különösen fontos, ezért 2006-ban újabb két elemmel bővítettük a lehetséges információforrások körét. A listára felvettük a felvi.hu weboldalt, amelyik az Országos Felsőoktatási Információs Központ portálja, továbbá az Egyenes út az egyetemre című kiadványt. A lista bővítése megalapozottnak bizonyult, tekintve, hogy ezek a fórumok – főleg az elsőként említett – igen gyakran igénybevett információforrásnak mutatkoztak. A korábbi évek ötfokozatú skálájával ellentétben a válaszadók az utóbbi 3 évben négyfokozatú skálán (1-legkevésbé befolyásolt, 4-leginkább befolyásolt) osztályozhattak, a skálaértékek átranzformálásával azonban az értékek idősorosan is vizsgálhatók.

Információforrás	2001. (a)	2002. (a)	2003. (a)	2004.	2005.	2006.		
						Átlag	Szórás	A hallgatók hány %-át befolyásolta
Országos Felvételi Tájékoztató	3,13	3,18	3,28	3,06	3,05	2,89	1,01	80,3%
Nyílt Nap	2,68	2,82	2,93	2,83	2,80	2,96	1,09	63,3%
Család, barátok	2,73	2,84	2,90	2,65	2,78	2,68	1,01	76,3%
BME kiadvány	2,87	3,12	3,10	2,73	2,61	2,58	1,07	52,7%
Egyetemi internetes oldalak	2,26	2,62	2,66	2,47	2,47	2,42	0,98	68,3%
Középiskolai tanár	2,26	2,17	2,35	2,15	2,23	2,25	1,04	55,9%
Educatio rendezvény			1,63	1,64	1,46	1,72	1,04	26,2%
Egyenes út az egyetemre kiadvány						1,94	0,96	45,4%
www.felvi.hu						2,83	1,06	71,4%
Média	1,35	1,45	1,87					
Támpont Iroda	1,60	1,26	1,30					
Egyéb		3,00	1,27					

(a) A 2001-2003-ban kapott válaszokat négyfokozatú skálára normáltuk.

50. táblázat: A pályaválasztás során felhasznált információforrások és hasznosságuk

Az Educatio rendezvényt leszámítva az általunk megadott információforrások mindegyike a hallgatók legalább felét befolyásolta, de a legnépszerűbb kiadvány továbbra is az Országos Felvételi Tájékoztató. Nemcsak sokan nézik meg, hanem a döntésben játszott szerepét is

igen erősnek értékelik azok, akik használták. Bár az egyetemi Nyílt Nap befolyásoló ereje valamelyest megelőzi azt, a felvi.hu honlapé pedig vetekszik vele, ez utóbbiak hatásosságát rontja az, hogy a hallgatók valamivel kisebb részéhez tudott csak eljutni. A felvett hallgatók 83,5 %-a olvasta a Diákközpont által készített Csatlakozó 2006 című kiadványt.

A hallgatók egyetemmel szembeni elvárásai

A hallgatók 10 általunk megadott szempont esetében jelezheték, hogy azok mennyire fontosak számukra egyetemi tanulmányaik során. A négyfokozatú skálaértékek (1-legkevésbé fontos, 4-leginkább fontos) átlagai alig térnek el a megelőző két év eredményeitől, a sorrendben pedig a tavalyi évhez képest a legfőbb változást az adja, hogy a *Humánus légkör, jó oktató-hallgató kapcsolat* fontossága visszakерült a 3. helyre. Néhány szempont esetében (pl. a könnyen megszerezhető tudás, a segítség a tanulmányaikkal küszködő hallgatóknak, az elmélet központú képzés és a jól átlátható szabályok, követelmények megléte) nagyobb arányban fordult elő, hogy a hallgatók – megfelelő ismeretek és tapasztalatok hiányában – nem tudták értékelni azokat.

Szempontok	2004.	2005.	2006.	
			Átlag	Szórás
Gyakorlatban jól használható, korszerű ismereteket tanuljak	3,74	3,67	3,79	0,48
Nagytudású, jó oktatók	3,63	3,45	3,70	0,54
Humánus légkör, jó oktató-hallgató kapcsolat	3,41	2,95	3,47	0,71
Megfelelő infrastrukturális háttér (könyvtár, számítógép, műszer)	3,34	3,23	3,43	0,70
Jó hallgatói közösség, jó társaság	3,33	3,18	3,38	0,77
Jól átlátható tanulmányi szabályok, követelmények	3,14	2,78	3,23	0,82
Nyelvtanulási lehetőség	2,90	2,84	3,02	0,90
Segítség a tanulmányaikkal küszködő hallgatóknak	2,93	2,25	2,90	0,97
Könnyen megszerezhető tudás	2,64	2,17	2,85	1,02
Elméletközpontú képzés	2,19	1,81	2,35	0,89

51. táblázat: A hallgatók egyetemmel szembeni elvárásai

A karonkénti elemzésből megállapítható, hogy a gyakorlati képzés iránti igény a többi karhoz képest kevésbé fontos a TTK-n tanulóknak (3,65), míg az elméletközpontú képzés (2,65) és a nagytudású, jó oktatók megléte szempontjából ők vannak a legnagyobb elvárással (3,83). Magas szintű elvárások jellemzik ez utóbbival kapcsolatban az építészmérnök hallgatókat (3,76) és az Építőmérnöki Karon tanulókat (3,74) is. A könnyű elvégezhetőség, valamint az, hogy a tanulmányaikban elakadók segítséget kapjanak legkevésbé a Természettudományi Karon fontos, míg a nyelvtanulási lehetőségeket, a jó légkört, a jó közösséget a Gazdaság-és Társadalomtudományi Kar hallgatói értékelték a leginkább fontosnak.

**9. A hallgatók
információval
való
ellátottsága**

9. A hallgatók információval való ellátottsága

9.1. Mitől tartanak a hallgatók?

A hallgatók nyitott formában válaszolhattak arra a kérdésre, hogy mitől tartanak leginkább tanulmányaik kezdetén. A megkérdezettek 79,2%-a válaszolt kérdésünkre, amely válaszokat 13 kategóriába soroltuk. A válaszolók 21,9%-a két, míg 3,5%-a három különböző kategóriába is illő választ adott.

Félelmek	Összes válaszból hány %
Követelmények, vizsgák, egyes tantárgyak (pl. matematika, fizika, szakmai rajz), sok tanulás, nehéz tananyag	33,4
Egyetemi élet, önállóság, beilleszkedés, időbeosztás	16,6
Saját kompetencia nem megfelelő, kibukás, évismétlés, nem fogja bírni, nincsenek meg a megfelelő képességei, tárgyi tudása	13,6
Új élethezethozható alkalmazkodás, az ismeretlentől való félelem, bizonytalanság, alkalmazkodás nehézsége	9,5
Kollégium, budapesti élet, utazás	6,3
Adminisztrációs nehézségek, órarend, kreditrendszer	4,9
Anyagi problémák, megélhetés, pénzügyileg kedvezőtlen politikai döntések, törvények	4,4
Semmitől, fel sem merült ez a kérdés	3,3
Kevés, nehezen begyűjthető vagy túl sok információ	3,0
Rossz tanár-diák viszony, szubjektív értékelés, szigor	2,3
Egyéb	1,1
Választott szak vagy annak tárgyai nem tetszenek	0,8
Oktatás színvonala nem megfelelő, egyetem után nehéz elhelyezkedni, kétciklusú képzés nem megfelelő	0,8

52. táblázat: Mitől tartanak az elsőévesek a tanulmányaik kezdetén? (%)

A kategóriák közül az egyik legérdekesebb talán a harmadik leggyakrabban érintett félelemforrás volt, amelyben a hallgatók a saját kompetenciájukat és képességeiket kérdőjelezik meg. Ezt a kategóriát vizsgálva szignifikáns különbség mutatkozik a nemek között, mégpedig úgy, hogy a nők kevésbé bíznak a saját képességeikben, mint a férfiak. Míg a gyengébbik nem képviselőinek 19%-a érezte úgy, hogy egyetemi tanulmányai alatt a képességei nem lesznek elégségesek, a férfiaknak ezt csak a 12,8%-a gondolja magáról. Ez az eredmény a pszichológiai szakirodalom tükrében nem újszerű.

Egy friss longitudinális tanulmány azt az érdekes eredményt hozta, hogy a középiskolai tanulók pozitív önértékelése jóslta be legjobban az iskolai érdemjegyeket, tehát nem a jó

jegyek okozták a pozitív önértékelést, hanem fordítva.²¹ Ebből a szempontból a hallgatóknak az a 3,3 %-a érdekes, akik azt jelölték be a válaszlapon, hogy nem félnek semmitől. Egy tanulmány szerint az egyetemi évek alatti pozitív önértékelés sokkal jobb tíz évvel későbbi munkakörülményeket eredményez.²²

A válaszok egyharmada a tanulmányi követelményeket érinti, mint félelemforrást, ez a leggyakrabban említett válaszkategória idén is, csakúgy, mint a korábbi években.

9.2. Kitől várnak segítséget a hallgatók?

Az idén is sor került annak felmérésére, hogy a frissen felvett hallgatók honnan várnak segítséget tanulmányaik alatt. Az alábbi táblázatban láthatóak a hallgatók által adott pontok (1-es pontszámot kaptak azok, akikről a legkevésbé, 4-es pontszámot kaptak azok, akikről a leginkább várnak segítséget a hallgatók).

Prioritás	Személy/szervezet	Átlag	Szórás
1	Évfolyamtársak	3,4	0,71
2	Felsőbb évesek, mentor-gárda, senior-gárda	3,0	0,85
3	Barát, család	3,0	0,97
4	Oktatók	2,8	0,80
5	Egyetemi pszichológiai és tanulmányi tanácsadó iroda (Támpont Iroda)	2,5	0,85
6	A kari hallgatók képviselői (Kari Hallgatói Önkormányzat)	2,4	0,85
7	Magántanár	1,7	0,87

53. táblázat: Tanulmányok során jelentkező problémákkal felkeresendő személyek, szervezetek

A sorrend és az adott pontok átlagai tavaly óta szinte semmit sem változtak, az egyetlen jelentősebb eltérés, hogy a 2006-ban felvettek jobban bíznak a Támpont Irodában, mint tavaly (idén 2,5, tavaly 1,9 volt az adott pontok átlaga). A hallgatók leginkább azoktól várnak segítséget, akikkel személyes kapcsolatban vannak, és csak azután következnek azok a személyek, illetve szervezetek, amelyeket nem annyira ismernek.

9.3. Rendelkezésre álló és hiányzó információk

A felvett hallgatóknak idén is osztályozniuk kellett, hogy milyen információk vannak a birtokukban az egyetemmel kapcsolatban. Az 1-es pontszám jelentette azt, hogy kevés információt, a 3-as, hogy pont elegendő információt, az 5-ös, hogy túl sok információt kaptak az adott témában.

²¹ Ciarrochi, J., Heaven, P.C.L., Davies, F. (in press): The impact of hope, self-esteem, and attributional style on adolescents' school grades and emotional well-being: A longitudinal study. *Journal of Research in Personality*.

²² Salmela-Aro, K., (in press): Self-esteem during University Studies Predicts Career Characteristics Ten Years Later. *Journal of Vocational Behavior*.

Téma	Átlag	Szórás	Hallgatók hány %-át érdekelte
Egyetem történelme, presztízse	2,7	1,09	91,2
Közösségi élet	2,7	1,08	95,1
Egyetem működése, felépítése	2,6	1,00	95,1
Ösztöndíjak	2,4	1,01	95,5
Egyetemi szolgáltatások	2,3	1,04	94,8
Támpont Iroda	2,2	1,13	90,0
Hallgatói Önkormányzat	2,2	1,09	90,2
Diákközpont	2,1	1,09	89,9

54. táblázat: A hallgatók információval való ellátottsága

Általánosságban elmondható, hogy a hallgatók nagy részét érdekli az összes felsorolt téma. A rendelkezésükre álló információkat az elégségesnél némileg kevesebbnek tartják. Különösen igaz ez az egyetem különböző szervezeti egységei által nyújtott szolgáltatásokra, illetve magukra a szolgáltató intézményekre (Támpont Iroda, HÖK, DIK). A hallgatók saját tájékozottságukkal az egyetem presztízse, a közösségi élet, illetve az egyetem felépítése és működése témakörében a legelégedettebbek.

A felvételi döntésről a beiratkozás pillanatáig számtalan információforrás, fórum (Nyílt Nap, gólyatábor, internetes oldalak, Felvételi Kalauz, Csatlakozó kiadvány stb.) áll a hallgatók rendelkezésére, amelyből a felsőfokú tanulmányokkal, az egyetemista léttel kapcsolatos információk megszerezhetők. Ennek ellenére a felmérés pillanatában még sem teljes körűek a felvettek információi. Éppen ezért a gólyáknak most is lehetőséget biztosítottunk arra, hogy nyitott formában megjelöljék azokat a területeket, amelyekről nem rendelkeznek információval, de a tanulmányaik gördülékenyebb elkezdéséhez szükségesnek érzik azokat.

Elmondható, hogy az elmúlt három évben a felvettek egyre magabiztosabbá váltak, évről-évre kevesebben jeleznek számunkra igényelt, de meg nem kapott információkat. Az igényelt információk köre három csoportba osztható. A legtöbbben most is a mintatantervvel, a tárgyleírásokkal, a szakosodással kapcsolatos információkat hiányolják, melyhez szorosan kapcsolódnak a tankönyvek, jegyzetek, tanszerek beszerzésére vonatkozó megjegyzések. Ezt az ösztöndíjak, támogatások (beleértve a kollégiumi elhelyezést és a lakhatási támogatást is) igénylésének lehetősége, valamint a várható kiadásokra, a megélhetés költségeire vonatkozó információk csoportja követi. A harmadik csoport az egyetemi szolgáltatásokra vonatkozik (étkezés, sport, nyelvtanulás, szabadidő). Megemlítenéd, hogy több válaszadó is megjegyezte az egyetemi internetes oldalak elavultságát.

10. A hallgatók

jövőbeli terveit

10. A hallgatók jövőbeli tervei

10.1. Elképzelések a választott pályáról

A tavalyi évhez képest a 2006-ban tanulmányaikat megkezdők körében látványosan megnőtt a kétciklusú képzéssel kapcsolatos alapvető információk ismerete, bár a hallgatók 3,2 %-a még továbbra sem tudja, mi is a kétciklusú képzési rendszer második szintje, az MSc képzés. (Hozzá kell azonban ehhez tennünk, hogy miután az így válaszolók jelentős része a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karra jár, elképzelhető, hogy esetükben a nem megfelelő kérdésfeltevés okozott zavart.) A többiek elsősorú többsége viszont nemcsak tudja, mit jelent az MSc képzés, hanem maga is részt kíván venni ebben a képzésben majd a BSc szint elvégzése után.

Amennyiben az általam választott szakon a későbbiekben MSc képzés indul...	2005.	2006.
...az MSc képzést is el kívánom végezni.	61,5	89,2
...azon nem kívánok részt venni, csak a szakon indított BSc képzést szeretném befejezni.	1,8	2,9
Nem tudom, hogy mi az az MSc képzés.	15,9	3,2
Az általam választott szakon nincs kétszintű képzés.	20,8	4,7

55. táblázat: A kétciklusú képzéssel kapcsolatos ismeretek és tervek (%)

Bár az egyes karok között – leszámítva az Építészmérnöki Kart – nincs számottevő különbség a részvételi szándékokban, annyi azonban látszik, hogy a Természettudományi Kar az egyedüli, ahol mindenki részt kíván venni a mesterképzésben.

A korábbi évekhez hasonlóan a válaszadók 2006-ban is kiválaszthatták azt a munkakört, amelyet a végzés után leginkább szeretnének betölteni. Az adatok a korábbi évekhez képest csak kismértékben változtak: a legnépszerűbb továbbra is a tervező-fejlesztő foglalkozás, amely a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar hallgatóin kívül minden karon a legnépszerűbbnek tekinthető. Az elsőéves hallgatók elképzelései nem teljesen egyeznek a már végzett hallgatók esetében ténylegesen megvalósult munkakörök arányával, hiszen a már végzetek esetében magasabb a kivitelező, gyártó, üzemeltető munkakörökben dolgozók aránya, s alacsonyabb a tervező-fejlesztőké.²³

	2004.	2005.	2006.
Tervező-fejlesztő	59,9	62,3	57,7
Kivitelező, gyártó, üzemeltető	19,7	20,3	20,6
Közgazdasági, pénzügyi	5,3	6,6	6,2
Oktató-kutató	5,9	5,4	5,4
Kereskedelmi, üzletkötői	5,2	4,7	7,0
Egyéb	4,0	0,7	3,1

56. táblázat: A hallgatók megoszlása a szimpatikus foglalkozási területek szerint (%)

²³ Fortuna Z., Szemerszki M., Veres G. (2006): A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem friss diplomásainak elhelyezkedési esélyei – Felmérés a BME-n 2004-ben végzetek körében és a 2002-ben végzetek utókövetése, 51. táblázat.

A 2006-ban tanulmányaikat megkezdők körében a második legszívesebben választott foglalkozási terület a kivitelező, gyártó, üzemeltető munkakör, amely főleg az Építőmérnöki, a Közlekedésmérnöki, valamint a Gépészmérnöki Karokon tanulók körében népszerű, de egyik karon sem veszi át a vezető helyet. Az oktató-kutató munkakörök a Természettudományi (41,5%), valamint a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karon (29,5%) tanulók körében népszerűbbek, mindkét karon a második helyen végeztek a tervező-fejlesztő foglalkozások mögött, amelyek részaránya 48,5%, illetve 38,6% volt a két karon. A Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon 38% azoknak az aránya, akik *Közgazdasági, pénzügyi*, továbbá 32,8% azoké, akik *Kereskedelmi, üzletkötői* területen szeretnének elhelyezkedni.

10.2. Nemzetközi tanulmányi célú mobilitás

A hallgatók felének (49,9%) jelenlegi elképzelései között szerepel a külföldi tanulás az egyetemi évek alatt, amely igen magas értéknek tekinthető. Bár korábbi évekből származó egyetemi szintű adatunk nincs erre vonatkozóan, a jelenlegi érintettség ennél jóval alacsonyabb. Jóllehet a nemzetközi mobilitás szerepe egyre jobban felértékelődik, az Erasmus ösztöndíjasok aránya a 2004-ben végzettek körében 10% alatt volt, s amennyiben ehhez hozzászámítjuk a tanszéki cserekapcsolatok révén kiutazókat, vagy a munkavállalási céllal kiutazókat, valószínűleg akkor is alacsonyabb értéket kapunk.

Külföldi tanulást tervez	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME
	45,9	63,2	43,6	60,2	51,1	62,9	51,3	44,6	49,9

57. táblázat: Külföldi tanulást tervező hallgatók aránya (%)

A különböző karokon tanulók közül az építészmérnöknek készülők, a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar hallgatói és a Természettudományi Kar hallgatói ambicionálják leginkább a külföldi tanulást.

10.3. Letelepedés

A tanulmányi célú mobilitás mellett vizsgáltuk azt is, hogy a munkaerő-piaci célú mobilitásnak milyen tere lehet. Nyilvánvaló, hogy a mostani elképzelések az egyetemi évek alatt még jelentősen változhatnak, nem kis mértékben éppen a tervezett külföldi tanulmányoknak köszönhetően.

	2004.	2005.	2006.
Jelenlegi állandó lakóhelyemen letelepedni	41,8	44,4	38,3
Jelenlegi állandó lakóhelyemtől eltérő helyen	58,2	55,6	61,7
– Budapest	32,0	21,5	29,0
– középiskolám székhelye, amennyiben az nem Budapest	6,0	4,2	3,5
– külföld	20,2	18,5	18,9
– egyéb		11,4	10,3

58. táblázat: A hallgatók letelepedési szándék szerinti megoszlása (%)

A tavalyi évhez képest nőtt valamelyest a jelenlegi lakóhelytől eltérő helyen – elsősorban a Budapesten – letelepedni szándékozók aránya, ami figyelembe véve azt, hogy a jelenlegi lakóhelyükön letelepedni szándékozók 39,2 %-a is Budapesten lakik, előrejelzi azt – a végzett hallgatók pályakövetéses vizsgálatából ismert tényt –, hogy a hallgatók jelentős része a diploma megszerzése után a fővárosban marad. Összességében a fővárosban élők 78,7 %-a nem szeretne Budapestről elköltözni. A külföldön letelepedni kívánó hallgatók aránya egyötöd körüli, ami meglehetősen magas értéknek tekinthető, és évről-évre hasonló mértéket mutat.

11. Életmód, szenvedélyek

11. Életmód, szenvedélyek

11.1. A hallgatók sportolási szokásai

A 2006-ban felvettek sportolási szokásai nem térnek el jelentősen a korábbi években felmértől. A soha nem sportoló hallgatók aránya 3,2 %, mely az elmúlt 8 év eredményeit tekintve a középmezőnyben foglal helyet.

Nem sportolók aránya	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
	2,5	3,6	6,7	3,0	4,8	3,4	2,9	3,2

59. táblázat: A soha nem sportoló hallgatók aránya (%)

Sportolás gyakorisága	2003.	2004.	2005.	2006.
Naponta	19,8	21,5	17,9	18,8
Heti 1-2 alkalommal	50,8	54,4	57,7	56,2
Havonta vagy ritkábban	24,6	20,7	21,5	21,8
Soha	4,8	3,4	2,9	3,2

60. táblázat: A hallgatók megoszlása a sportolás gyakorisága szerint (%)

Most is jelentős eltérés állapítható meg a férfiak és nők sportolási kedve között, a férfiak körében jelentősen magasabb a naponta, míg a nők körében a havonta vagy ritkábban sportolók aránya.

A naponta testmozgást végzők aránya az Építészmérnöki (25,3 %), valamint a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon (24 %) a legmagasabb. Kevésbé aktívak a Gépészmérnöki, valamint a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar hallgatói, továbbá legkevesebbet a Természettudományi, valamint a Villamosmérnöki és Informatikai Kar hallgatói sportolnak. A soha nem sportolók aránya a Villamosmérnöki és Informatikai Karon a legmagasabb, 4,9 %.

A legnépszerűbb „alapsportágak” a foci, a kerékpározás, a futás és az úszás és a kézi labdajátékok.

A versenyszerűen sportolók aránya az elmúlt három évben 15 %-ról 21,5 %-ra nőtt, a legtöbb versenyszerűen sportoló hallgatót felsoroltató sportok sorrendben: a labdarúgás, a kézilabda, a kosárlabda. Egy évvel korábban ugyanezen sportágak szerepeltek az első három helyen.

Sportág	Gyakoriság
Foci	1136
Mountain bike, kerékpározás	922
Futás, lépcsőzés, tájfutás, agility	787
Úszás, búvárúszás	744
Korfbball, kézilabda, kosárlabda	627
Body building, edzés, súlyemelés	480
Tenisz, tollaslabda, squash, fallabda	332
Röplabda, strandröplabda	331
Asztalitenisz	284
Tánc, társastánc, néptánc, akrobatikus rock & roll, capoeira, aerobic, fitness	244
Küzdősport, karate, kendo, judo, jiu-jitsu, kempo, aikido, cselgáncs, boks	152
Síelés, snow-board	131
Jégkorong, görhoki, gyeplabda, floorball	126
Torna	123
Túra, hegymászás, falmászás	111
Evezés, kajak, kenu	94
Csocsó, biliárd, bowling, póker, sakk	87
Lovas íjászat, íjászat, lövészet, vadászat, horgászat, paintball	47
Motorozás, autóversenyzés, cross-motor	39
Atlétika	34
Séta, gyaloglás	33
Vitorlázás	28
Korcsolyázás	27
Lovaglás	22
Gördeszka, mountainboard	21
Vívás	18
Szörfözés, vízisi	17
Vízilabda	17
Baseball	12
Vitorlázórepülés	11
Tai-chi, jóga	9
Amerikai foci	6
Modellezés, repülőmodellezés	6
Curling	3
Lábtenisz	3
Triatlon	3

61. táblázat: Egyes sportágak népszerűsége

11.2. A hallgatók alkoholfogyasztási szokásai

Az alkoholfogyasztási szokásokat vizsgálva elmondható, hogy az alkoholt soha nem fogyasztó hallgatók aránya elég hektikusan, de a trend jellegét tekintve folyamatosan csökkent: arányuk az elmúlt nyolc évben most a legalacsonyabb: 11 %. 2002-es adatok szerint a 25 év alatti lakossághoz képest az egyetemre felvett hallgatók körében jóval alacsonyabb az absztinensek száma (a magyar populációban a soha nem fogyasztók aránya 34,5 %).²⁴

Alkoholt nem fogyasztók aránya	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
	20,7	22,2	14,5	15,0	21,3	17,1	14,3	11,0

62. táblázat: Alkoholt soha nem fogyasztó hallgatók aránya (%)

Az alkoholt fogyasztók aránya az elmúlt három évben a *Havonta vagy ritkábban* kategóriában növekedett, míg az ennél gyakrabban fogyasztók aránya csökkent illetve stagnált. Az Ifjúság 2004 felmérés adataihoz viszonyítva a legalább heti rendszerességgel alkoholt fogyasztók aránya magasabb a Műegyetemen, mint a 15-29 éves populáció egészében (15 %), s magasabb, mint a diplomás fiatalok körében (18 %), ami bizonyára a diákéletmód következménye.²⁵

Alkoholfogyasztás gyakorisága	2004.	2005.	2006.
Naponta	1,0	0,7	0,4
Heti 1-2 alkalommal	28,2	32,2	30,9
Havonta vagy ritkábban	53,7	52,8	57,7
Soha	17,1	14,3	11,0

63. táblázat: A hallgatók megoszlása az alkoholfogyasztás gyakorisága szerint (%)

A férfiak egyharmada heti egy-két alkalommal fogyaszt alkoholt, míg a nőknek csak 22 %-a, akikre inkább jellemző a havonkénti vagy ritkább alkoholfogyasztás (a nők közel kétharmada fogyaszt alkoholt ilyen rendszerességgel).

Az alkoholt nem fogyasztók aránya az Építőmérnöki Kar, a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar és az Építészmérnöki Kar hallgatói körében a legalacsonyabb és a Közlekedésmérnöki Karon a legmagasabb.

²⁴ Lásd. Magyar Pénztárszövetség honlapja (2003) A HUNGAROSTUDY2002 felmérés statisztikai összefoglalása. [/http://www.advernet.hu/tarhely/mpszov/HTML/statbook_2002.htm](http://www.advernet.hu/tarhely/mpszov/HTML/statbook_2002.htm) letöltve: 2007. február 12.

²⁵ Ifjúság 2004 gyorsjelentés

11.3. A hallgatók dohányzási szokásai

Egy 2002-es hazai vizsgálat szerint a 18 és 25 év közötti népesség 31,4 %-a dohányzik.²⁶ Az Ifjúság 2004 15-29 évesekre reprezentatív mintájában pedig 40 % volt a dohányzó fiatalok aránya. Ebben a tekintetben az egyetemre felvett hallgatók egészségesebben élnek. Az egész magyar népességben a szakközépiskolai érettségivel rendelkezők 17,1 %-a, a gimnáziumi érettségivel rendelkezők 10,8 % dohányzik. Ez a főiskolai illetve egyetemi végzettségűek körében csak 9,7 %.²⁷

Összességében elmondható, hogy a Műegyetemre felvett hallgatók között a nemdohányzók részaránya az elmúlt 8 évben a 2006-ban felvettek esetén a legalacsonyabb: 22,7 %. Ezzel párhuzamosan a dohányzó hallgatók körében az elmúlt 3 évben mérséklődött a dohányzás gyakorisága is.

Nem dohányzók aránya	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
	27,9	25,2	29,3	25,4	22,8	24,8	23,2	22,7

64. táblázat: A soha nem dohányzó hallgatók aránya (%)

Dohányzás gyakorisága	2004.	2005.	2006.
Naponta	9,8	7,5	8,0
Heti 1-2 alkalommal	6,4	5,8	4,4
Havonta vagy ritkábban	8,6	9,9	10,3
Soha	75,2	76,8	77,3

65. táblázat: A hallgatók megoszlása a dohányzás gyakorisága szerint (%)

A nők körében idén is népszerűbb a dohányzás. A 2006-ban felvett hallgatók közül a nők 25,5 %-a dohányzik legalább alkalmi szinten, míg a férfiaknál ez az arány 21,9 %. A nők körében magasabb a naponta dohányzók aránya is.

Az Építészmérnöki Karon dohányoznak a legkisebb arányban (16,3 %), míg a dohányosok részaránya a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon a legmagasabb (30,2 %) és a hallgatók közül itt dohányoznak legtöbben napi szinten (11,2 %).

11.4. A hallgatók kábítószer fogyasztási szokásai

Arra a kérdésre, hogy kipróbált-e már kábítószer, a Műegyetemre felvett nők 6 %-a és a férfiak 9,4 %-a válaszolt igennel, összességében a hallgatók 8,6 %-a kipróbált már valamilyen tudatmódosító szert. Ezek alapján kijelenthető, hogy a felvett hallgatók bevallott drogfogyasztása 2005-2006-ban a korábbi évekhez képest stagnál.

Kábítószer kipróbálók aránya	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
	9,8	8,5	14,5	7,5	9,6	7,2	8,2	8,6

66. táblázat: A kábítószer kipróbáló hallgatók aránya (%)

²⁶ Lásd. Magyar Pénztárszövetség honlapja (2003) A HUNGAROSTUDY2002 felmérés statisztikai összefoglalása. [http://www.advetet.hu/tarhely/mpszov/HTML/statbook_2002.htm] letöltve: 2007.02.12

²⁷ Csoboth Cs. (2006): Dohányzás összefüggése az életminőséggel a magyar lakosság körében. In: Kopp M., Kovács M. E. (szerk.) A magyar népesség életminősége az ezredfordulón. Semmelweis Kiadó, Budapest, pp. 195-203.

2002-es adatok szerint a magyar 18 és 25 év közötti lakosság 6,9 %-a próbált már ki, illetve használ valamilyen drogot.²⁸ Az Ifjúság 2000 és 2004 adatai szerint kb. egytizedre tehető a drogot már kipróbált fiatalok aránya.

A kábítószer kipróbálók közül 83,2 % havonta vagy ritkábban, 16,8 % heti rendszerességgel fogyaszt drogot. A heti fogyasztók aránya a tavalyihoz képest több mint duplájára növekedett.

Kábítószer fogyasztás gyakorisága	2004.	2005.	2006.
Naponta	6,4	1,8	–
Heti egy-két alkalommal	6,4	7,1	16,8
Havonta vagy ritkábban	87,2	91,1	83,2
Soha	–	–	–

67. táblázat: A kábítószer fogyasztás gyakorisága a kábítószer már kipróbáltak körében (%)

A drogot kipróbálók 93,9 %-a marihuánát, 6,1 % pedig disco drogot használt, ebben nincs különbség nők és férfiak között. Más kábítószer jelen felmérésünkben senki nem jelölt meg.

Drogfogyasztás szempontjából legveszélyeztetettebbek a Gépészmérnöki Kar (a kábítószer kipróbálók aránya 12,6 %), illetve a GTK (13,1 %) hallgatói. A kipróbálók aránya a VBK (3,8 %) és az Építészmérnöki Kar (4,6 %) hallgatói között a legalacsonyabb.

Az egyes egészségmagatartási módok egymáshoz való viszonya is érdekes. A tudományos megfigyeléseknek megfelelően a dohányzás és a kábítószer használat korrelálnak egymással.²⁹ Kutatásunkban bináris logisztikus regresszió segítségével sikerült igazolnunk, hogy a sport protektív faktorként viselkedik a dohányzás és kábítószer fogyasztással szemben. Ennek az eredménynek az érvényességét külföldi kutatások is alátámasztották.³⁰

²⁸ Lásd. Magyar Pénztárszövetség honlapja (2003) A HUNGAROSTUDY2002 felmérés statisztikai összefoglalása.

[http://www.advernet.hu/tarhely/mpszov/HTML/statbook_2002.htm] letöltve: 2007. február 12.

²⁹ Reed, M. B., Wang, R., Shillington, A. M., Clapp, J. D., Lange, J. E. (2007): The relationship between alcohol use and cigarette smoking in a sample of undergraduate college students. *Addictive Behaviors*, p. 32, pp. 449–464.

³⁰ Hedman, L., Bjerg-Backlund, A., Perzanowski, M., Sundberg, S., Ronmark, E. (2007): Factors related to tobacco use among teenagers. *Respiratory Medicine*, p. 101, pp. 496–502.

11.5. Szabadidő

Most második alkalommal vizsgáltuk meg a hallgatók szabadidős szokásait, mely keretében a válaszadók megadhatták azt, hogy naponta átlagosan hány órát fordítanak az általunk kijelölt hat tevékenységre. Lényeges változásokról nem adhatunk számot: az egy évvel korábban felvett hallgatók naponta átlagosan 6,6, a 2006-ban felvettek 6,7 órát fordítottak hobbijaik gyakorlására az adatfelvétel időpontjában, továbbá a tevékenységek sorrendje sem változott.

Tevékenység formák	2005.		2006.	
	A(a)	B(b)	A(a)	B(b)
Tévézés	1,8	2,1	1,9	2,1
Szörfözés a világhálón	1,6	1,9	1,9	2,1
Számítógépes játékok	1,0	1,8	1,2	1,9
Szépirodalmi mű olvasása	0,9	1,5	1,0	1,4
Csetelés	0,5	1,5	0,9	1,7
Újság olvasás	0,9	1,2	0,9	1,1
Hobbi összesen	6,6 + 3,0		6,7 ± 3,1	

(a) Azon válaszokat is tartalmazza, amelyek a szabadidő eltöltésének adott formáját nem választották.

(b) Csak azokat a válaszokat tartalmazza, amelyek a szabadidő eltöltésének adott formájára átlagosan legalább napi 1 percet fordítottak.

68. táblázat: A hallgatók szabadidős tevékenysége (óra)

Össességében elmondható, hogy a szórakozás elektronikus formái (pl. tévézés, internetezés, számítógépes játékok) népszerűbbek, mint az újság- vagy könyvolvasás. Ez tavaly sem volt másképpen. A szabadidő leggyakoribb eltöltése a tévézés, a válaszadók átlagosan 1,9 órát ülnek naponta a televízió előtt. A megadott tevékenységek közül a legkevesebbet, átlagosan napi 0,9 órát újságolvasásra fordítanak a hallgatók.

Szignifikáns nemi különbség mutatkozik a számítógépes játékokkal eltöltött idő mennyiségében (a férfiak átlagosan 1,4 órát, a nők 0,4 órát fordítanak erre a szórakozási formára), tehát a férfiak többet játszanak számítógépes játékokat. A szépirodalmi mű olvasásával eltöltött órák számában a szebbik nem képviselői állnak előbbre (a nők 1,5 órát a férfiak 0,8 órát töltenek ezzel átlagosan naponta).

A Közlekedésmérnöki, valamint a Villamosmérnöki és Informatikai Karra érkezett hallgatók fordítanak legtöbb időt naponta a hobbijaik gyakorlására (átlagosan 7,8 és 7,1 órát). Televíziót a KSK és GTK hallgatói néznek legtöbbet, naponta átlagosan 2,3 illetve 2,1 órát. Internetezésre és chatelésre a VIK és KSK hallgatói fordítanak naponta legtöbb időt (az előbbire átlagosan 2,1 órát, utóbbira 1 órát). Szépirodalmi művek olvasására leginkább a TTK és VBK hallgatói hajlandóak (átlagosan 1,6 illetve 1,2 óra). Újságot a GTK hallgatói olvasnak legtöbbet (1 óra). Számítógépes játékra a VIK (1,6 óra) és az Építőmérnöki Kar (1,2 óra) hallgatói fordítanak legtöbb időt.

Karok szerint megvizsgálva összességében elmondható, hogy az Építészmérnöki Karra felvett hallgatók gondolnak legtöbbet az egészségükre, a legkevesébé pedig a TTK és GTK hallgatói foglalkoznak a testük épségével. A VIK hallgatóinál a legnagyobb veszélyforrást nem a káros szenvedélyek, hanem az idő passzív szórakozással eltöltött mennyisége jelenti. Ez a tanulmányokra, valamint közvetve a testmozgás hiányán keresztül a testi-lelki egészségre is kihat.

Mellékletek

1. melléklet: Átfogó statisztikák

Sorrend	Intézmény neve	Jelentkezők száma				
		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
1.	Eötvös Loránd Tudományegyetem	10398	11642	11931	11262	10157
2.	Szegedi Tudományegyetem	5452	6098	6663	6387	6176
3.	Pécsi Tudományegyetem	5338	4270	6001	6171	5915
4.	Debreceni Egyetem	5937	5428	6176	6063	5876
5.	Budapesti Corvinus Egyetem	4516	4908	5618	5745	5134
6.	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem	4544	4846	4714	4774	4797
7.	Budapesti Gazdasági Főiskola	5400	7786	6625	5983	4585
8.	Semmelweis Egyetem	2147	2180	2839	3068	3548
9.	Miskolci Egyetem	2314	2020	2490	2151	2371
10.	Veszprémi Egyetem	2080	2240	2763	2543	2199
11.	Szent István Egyetem	4331	3425	3077	1938	2163
12.	Budapesti Műszaki Főiskola	3266	2675	3221	2632	2145
13.	Széchenyi István Egyetem	2746	1935	2933	2130	2135
14.	Nyíregyházi Főiskola	2022	1954	2303	1855	1885
15.	Nyugat-Magyarországi Egyetem	1871	1656	1682	n.a.	1759

m1. táblázat: A legnépszerűbb intézmények nappali alapképzésre beadott jelentkezések alapján³¹

Sorrend	Intézmény neve	Jelentkezők száma				
		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
1.	Eötvös Loránd Tudományegyetem	17342	17720	17938	17299	14 593
2.	Pécsi Tudományegyetem	10569	11734	12081	11765	10 885
3.	Szegedi Tudományegyetem	10182	11559	12086	10323	10 003
4.	Debreceni Egyetem	10991	9296	10786	9821	9020
5.	Budapesti Corvinus Egyetem	7105	7510	8258	8234	7356
6.	Budapesti Gazdasági Főiskola	8867	11473	10024	8508	6911
7.	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem	5461	6097	5855	5783	5495
8.	Semmelweis Egyetem	3929	4262	4810	4961	4879
9.	Miskolci Egyetem	5189	5080	5504	4157	4039
10.	Nyíregyházi Főiskola	5812	4746	5411	4181	3880
11.	Széchenyi István Egyetem	4220	3489	5459	4088	3769
12.	Szent István Egyetem	11655	10079	n.a.	3985	3629
13.	Eszterházy Károly Főiskola	4510	3821	n.a.	4069	3585
14.	Budapesti Műszaki Főiskola	5206	5120	5522	4479	3561
15.	Nyugat-Magyarországi Egyetem	4503	4709	4663	n.a.	3506

m2. táblázat: A legnépszerűbb intézmények az összes képzési formára beadott jelentkezések alapján³²

31 Az Országos Felsőoktatási Információs Központ „Népszerű intézmények” című gyűjtése alapján.

[http://www.felvi.hu/index.ofi?mfa_id=245hir_id=6431] Letöltve: 2007. február 10.

32 Az Országos Felsőoktatási Információs Központ „Népszerű intézmények” című gyűjtése alapján.

[http://www.felvi.hu/index.ofi?mfa_id=245hir_id=6431] Letöltve: 2007. február 10.

Kar	Szak(a)	1994.	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	
BME-ÉPK	Építészmérnöki	252	243	262	251	246	252	242	243	229	243	241	205	
BME-ÉMK	Építőmérnöki B.Sc.	(b)	250	264	284	301	293	282	294	288	274	300	295	
BME-ÉMK		(c)	33	28	49	44	42	43	24	20	24	20	25	
BME-GTK	Műszaki menedzser			64	106	128	125	120	125	126	146	132	118	
BME-GTK	Közgazdász- gazdálkodási								85	95	75	85	97	
BME-GPK	Energetikai mérnöki	(d)						13	14	26	30	48	62	
BME-GPK	B.Sc.	(e)	37	56	70	40	41	41	14	6	37	10		11
BME-GPK	Gépészmérnöki B.Sc.	(f)	302	338	403	356	291	322	304	304	289	323	293	346
BME-GPK	Gépészmérnöki (főiskolai)	(g)	23	27	68	100	103	106	97	102	159	134	154	51
BME-GPK	Ipari termék- és forma- tervezői B.Sc.					62	64	60	60	60	58	60	67	
BME-GPK	Mechatronikai mérnök B.Sc.												67	
BME-KSK	Közlekedésmérnöki	271	320	299	307	303	299	285	281	285	290	272	283	
BME-TTK	Matematikus				30	20	21	25	25	25	25	25	26	
BME-TTK	Mérnök-fizikus	55	44	49	34	45	45	47	44	44	49	60	44	
BME-VEK	Biomérnöki B.Sc.	84	148	101	115	115	101	96	98	95	107	98	89	
BME-VEK	Környezetmérnöki B.Sc.						45	49	49	56	54	50	51	
BME-VEK	Vegyészmérnöki B.Sc.	109	118	118	113	113	105	103	97	92	95	100	93	
BME-VIK	Mérnök-informatikus B.Sc.	160	161	242	307	360	359	457	425	446	471	466	419	
BME-VIK	Villamosmérnöki B.Sc.	479	481	499	486	477	429	413	438	401	410	406	398	
Egyetemi szintű képzés összesen:		1995	2145	2370	2450	2495	2492	2532	2596	2567	2696	2656	2676	
Főiskolai szintű képzés összesen:		60	83	138	140	144	147	111	108	196	144	165	51	
Összesen:		2055	2228	2508	2590	2639	2639	2643	2704	2763	2840	2821	2727	

(a) Figyelembe véve, hogy 2005 előtt biomérnöki, környezetmérnöki, vegyészmérnöki, műszaki informatikus, villamosmérnöki szakok indultak.

(b) 2005 előtt építőmérnöki szak indult

(c) 2005 előtt földmérő és térinformatikai szak indult

(d) 2005 előtt energetikai szak indult

(e) 2005 előtt energetikai (főiskolai) szak indult

(f) 2005 előtt gépészmérnöki szak indult

(g) 2005 előtt gépészmérnöki (főiskolai) szak indult

(h) 2005 előtt ipari termék- és formatervezői szak indult

m3. táblázat: Államilag finanszírozott nappali alapképzésre felvett hallgatói létszám a BME-n (1994-2005.)³³

³³ Minden évben a BME Oktatási Igazgatósága állítja össze.

2. Melléklet: Kérdőív

Kedves Válaszadó!

Köszönjük, hogy ezen kérdőív kitöltésével segített munkánkat! Mielőtt kitöltenéd a kérdőívet ajánljuk, hogy tanulmányozd a Csatlakozó kiadványt. Kérünk, hogy töltsd ki kérdőívünket a www.sc.bme.hu/felvettek2006 oldalon, vagy – az anonimitás biztosításának érdekében a feladó feltüntetése nélkül – a kitöltött kérdőívet a borítékban található díjmentes válaszborítékban küldd vissza részünkre!

Kérünk, hogy a kitöltés során a több válaszlehetőséget felkínáló kérdések esetében a rád leginkább jellemző, vagy az általad leginkább jellemzőnek tartott egy választ jelöld be a hozzá tartozó négyzet beikszelésével.

I. Alapadatok (2006. augusztus 1-jén)

1. Nemed:		☐ férfi	☐ nő
2. Születési év:		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Érettségid éve:
3. A BME melyik karára és szakára vettek fel?		Kar:.....	
☐ államilag finanszírozott		☐ költségtérítéses	Szak:.....
4. Állandó lakóhelyed:		☐ Budapest	☐ egyéb város
Megye:.....		☐ megyei jogú város	☐ község
Lakóhelyed megegyezik a szüleidével? ☐ igen ☐ nem			
5. Szüleid legmagasabb iskolai végzettsége? (Csak egy-egy választ jelölhetsz meg!)			
Édesanyád			Édesapád
☐	műszaki felsőfokú végzettség		☐
☐	gazdasági felsőfokú végzettség		☐
☐	egyéb felsőfokú végzettség		☐
☐	technikusi végzettség		☐
☐	érettségi		☐
☐	szakmunkás végzettség		☐
☐	8 általános		☐
6. Szüleid jelenlegi foglalkozása? (Csak egy-egy választ jelölhetsz meg!)			
Édesanyád			Édesapád
☐	Szellemi munkakörben vezető beosztású alkalmazott		☐
☐	Szellemi munkakörben alkalmazott		☐
☐	Fizikai munkakörben vezető beosztású alkalmazott		☐
☐	Fizikai munkakörben alkalmazott		☐
☐	Cégtulajdonos/vállalkozó		☐
☐	Nyugdíjas		☐
☐	Regisztrált munkanélküli		☐
☐	Egyéb okból nem dolgozik		☐

II. Végzettséggel, felvétellel kapcsolatos adatok

7. Jelenlegi legmagasabb végzettséged:	☐ gimnáziumi érettségi	☐ középiskolai érettségi
	☐ technikai végzettség	☐ felsőfokú végzettség
8. Melyik középiskolában végeztél? Iskola neve:		
Székhelye:		
9. Mekkora pontszámmal vettek fel a BME-re? ☐ ☐ ☐		
10. Nyelvvizsgád és szintjei: Egy adott nyelvből csak a C-típusú (azzal egyenértékű) legmagasabb fokozatú nyelvvizsgádat add meg!nyelvből: ☐ alapfok ☐ középfok ☐ felsőfoknyelvből: ☐ alapfok ☐ középfok ☐ felsőfoknyelvből: ☐ alapfok ☐ középfok ☐ felsőfok		
11. Osztályozd informatikai ismereteidet négyfokozatú skálán (1-elégtelen, 4-kiváló)		
☐ irodai alkalmazások (szövegszerkesztő, táblázatkezelő, adatbáziskezelő, előadás-tervező)	☐ hardver ismeretek	☐ internet böngésző, levelező program ismerete
☐ egyéb szakmai szoftverek	☐ programozási ismeretek	
ECDL vizsgával:	☐ rendelkezem	☐ nem rendelkezem
Saját számítógéppel:	☐ rendelkezem	☐ nem rendelkezem
Otthoni Internet eléréssel:	☐ rendelkezem	☐ nem rendelkezem
Otthoni nyomtatóval:	☐ rendelkezem	☐ nem rendelkezem
12. Jártál felvételi előkészítő tanfolyamra? ☐ nem jártam ☐ igen, a BME szervezésében ☐ igen, más szervezésében		
13. Középiskolai éveid alatt tanultál-e külföldön legalább 1 hónapot meghaladó ideig? ☐ nem ☐ igenhónapig		
14. Hányadik alkalommal felvételizel?		
15. Sorold fel azokat az intézményeket és szakokat, ahová 2006-ban beadtd a jelentkezési lapodat!		
	Intézmény	Szak
1. helyen:
2. helyen:
3. helyen:
4. helyen:
Abban az esetben ha jelentkezési lapodat 4-nél több helyre is beadtd, akkor hányadik helyen jelölted meg jelenlegi szakodat? ☐		

III. Várható lakhatási és anyagi helyzet

16. Milyen módon tervezed finanszírozni tanulmányaidat?	
Jelöld meg azokat a forrásokat, amelyeket tanulmányaid finanszírozásához biztosan fel fogsz használni! A használni kívánt források esetén becsüld meg a támogatás várható havi összegét!	
Családi támogatás:	☐ Ft/hó anyagi támogatásra számítok Ft/hó értékű természetbeni támogatásra számítok
Állami és egyéb támogatások, ösztöndíjak:	☐ Biztosan részesülni fogok Ft/hó támogatásban Nevesítsd ezeket a támogatási formákat!
Diákhitel:	☐ Ft/hó felvételét tervezem
Munkajövedelem:	☐ Ft/hó munkajövedelemhez szeretnék jutni
17. Tervezed-e, hogy egyetemi tanulmányaid mellett munkát vállalsz? (Csak egy választ jelölhetsz meg!)	
☐ Nem ☐ Igen, szakmához kapcsolódó munkát szeretnék végezni ☐ Igen, bármilyen munkát elvállalnék	
18. Előre láthatólag hol fogsz lakni egyetemi tanulmányaid során?	
☐ bejáró leszek km távolságból ☐ budapesten	
☐ szüleimnél	☐ kollégiumban
☐ albérletben	☐ rokonoknál
	☐ egyéb, éspedig:.....

IV. Pályaorientáció, jövőbeli tervek

19. Mikor határozta el, hogy ezt a pályát választod? (Csak egy választ jelölhetsz meg!)		
☐ nem ezt jelöltem meg első helyen	☐ a középiskola 11. osztályában	
☐ már általános iskolás koromban (1-8. osztály)	☐ az érettségi évében (12. osztály)	
☐ a középiskola 9-10. osztályában	☐ közvetlenül a jelentkezési határidő lejárta előtt	
20. Miért jelentkeztél a Műegyetem jelenlegi szakára?		
Osztyálozd az egyes szempontokat! (1-legkevésbé fontos, 4-leginkább fontos) Azokat a szempontokat, amelyek nem befolyásoltak, hagyd üresen!		
☐ elsősorban nem ide szerettem volna jönni, de ide vettek fel		
☐ az intézmény Budapesten található		
☐ a választott szak a BME-n a legszínvonalasabb		
☐ értékes, és a későbbiekben jól használható diplomát szerezhetek		
☐ rokonaim, tanárain, barátaim javasolták		
☐ az adott szakterületen a BME indított BSC képzést		
☐ az adott tudományág, szakma iránti érdeklődés vonzott az egyetemre		
21. Pályaválasztásod során melyek voltak a leghasznosabb információforrások?		
Osztyálozd az egyes információforrásokat négyfokozatú skálán! (1-legkevésbé befolyásolt, 4-leginkább befolyásolt) Azokat az információforrásokat, amelyeket nem használtad, hagyd üresen!		
☐ a BME internetes oldalai	☐ Nyílt Nap	☐ BME kiadvány
☐ Országos Felvételi Tájékoztató	☐ középiskolai tanár	☐ család, barátok
☐ „Egyenes út az egyetemre” kiadvány	☐ www.felvi.hu	☐ Educatio rendezvény

22. Az alábbi, egyetemi képzéssel kapcsolatos szempontok közül melyik mennyire fontos számodra?

Osztályozd négyfokozatú skálán az egyes szempontok fontosságát! (1-legkevésbé fontos, 4-leginkább fontos) Azon szempontok elé, amelyekről nem tudsz semmit, tegyél X-et!

☐ nagytudású, jó oktatók	☐ elméletközpontú képzés
☐ nyelvtanulási lehetőség	☐ jó hallgatói közösség, jó társaság
☐ könnyen megszerzhető tudás	☐ jól átlátható tanulmányi szabályok, követelmények
☐ segítség a tanulmányaikkal küszködő hallgatóknak	☐ humánus légkör, jó oktató-hallgató kapcsolat
☐ megfelelő infrastrukturális háttér (könyvtár, számítógép, műszer)	☐ gyakorlatban jól használható, korszerű ismereteket tanuljak

23. Amennyiben az általam választott szakon a későbbiekben MSC képzés indul...:

- ... az MSC képzést is el kívánom végezni.
- ... azon nem kívánok részt venni, csak a szakon indított BSC képzést szeretném befejezni.
- Nem tudom, hogy mi az az MSC képzés. Az általam választott szakon nincs kétszintű képzés.

24. Tervezed-e, hogy egyetemi éveid alatt külföldön fogsz tanulni? igen nem**25. Milyen munkakörben helyezkednél el legszívesebben az egyetem után? (Csak egy választ jelölhetsz meg!)**

☐ közgazdasági, pénzügyi	☐ kereskedelmi, üzletkötői
☐ tervező-fejlesztő	☐ oktató-kutató
☐ kivitelező, gyártó, üzemeltető	☐ egyéb:

26. Tanulmányaim végeztével szeretnék... (Csak egy választ jelölhetsz meg!)

- ... jelenlegi állandó lakóhelyemen letelepedni:
- ... jelenlegi állandó lakóhelyemtől eltérő helyen letelepedni: Budapest külföld
- középiskolám székhelye, amennyiben az nem Budapest egyéb:

V. Igényelt információk, információkkal való ellátottság**27. Eddigi információid alapján mitől tartasz leginkább egyetemi tanulmányaid kezdetén?**

.....

.....

.....

28. Amennyiben tanulmányaid során problémád lenne, melyik szervezethez/személyhez fogsz fordulni segítségért?

Osztályozd négyfokozatú skálán! (1-biztosan nem fogok hozzájuk fordulni, 4-biztosan őket fogom legelőször megkeresni)

☐ évfolyamtársak	☐ barát, család	☐ oktatók	☐ magántanárr
☐ egyetemi tanácsadó iroda (Támpont Iroda)	☐ felsőbb évesek, mentor-gárda, senior-gárda		
☐ a kari hallgatók képviselői (Kari Hallgatói Önkormányzat)			

29. Az alábbiak közül melyikről kaptál információt?

Osztályozd ötfokozatú skálán! (1-kevés információt kaptam, 3-megfelelő mennyiségű információt kaptam, 5-túl sok információt kaptam) Amelyek nem érdekelnek, azokat, hagyd üresen!

☐ egyetem történelme, presztízse	☐ egyetem működése, felépítése
☐ a hallgatók képviselői szervezete (Hallgatói Önkormányzat)	☐ a hallgatók oktatáson kívüli ügyeivel foglalkozó egyetemi szervezeti egység (Diákközpont)
☐ egyetemi szolgáltatások (könyvesbolt, menzák-büfék, rendelő, könyvtár stb.)	☐ egyetemi tanácsadó iroda (Támpont Iroda)
☐ ösztöndíjak, szociális és egyéb pénzügyi támogatások	☐ közösségi élet, szabadidős lehetőségek

30. Melyek azok az információk, amiket nem kaptál meg, de szükségesnek érzed a tanulmányaid könnyebb elkezdéséhez?

.....

.....

.....

31. Tanulmányoztad-e már a részrede kiküldött Csatlakozó kiadványt?

-
- igen
-
- nem

VI. Életmód és szenvedélyek

32. Véleményed szerint átlagosan mekkora összegre lesz szükséged havi megélhetésedhez egyetemi tanulmányaid 1. félévében?	 Ft
33. Milyen gyakran sportolsz?	☐ naponta ☐ havonta vagy ritkábban	☐ heti egy-két alkalommal ☐ soha
Mit sportolsz? Sorold fel!	
Sportolsz-e versenyszerűen?	☐ igen, a sportot üzöm	☐ nem
34. Milyen gyakran dohányzol?	☐ naponta ☐ havonta vagy ritkábban	☐ heti egy-két alkalommal ☐ soha
35. Milyen gyakran fogyasztasz alkoholt?	☐ naponta ☐ havonta vagy ritkábban	☐ heti egy-két alkalommal ☐ soha
36. Kipróbáltál-e már kábítószer?	☐ igen	☐ nem
Milyen gyakran fogyasztasz kábítószer?	☐ naponta ☐ heti egy-két alkalommal ☐ havonta vagy ritkábban	
Leggyakrabban mely kábítószeret fogyasztod?	☐ kokaint ☐ marihuánát	☐ disco drogot (speed, extasy)
Többet is megjelölhetsz!	☐ heroint ☐ LSD-t	☐ egyéb, éspedig.....
37. Naponta átlagosan hány órát fordítasz... (összesen legfeljebb 24 óra):		
...számítógépes játéokra ☐ ☐	...a világhálón való szörfözésre ☐ ☐	...chat-elésre ☐ ☐
...újság olvasására: ☐ ☐	...szépirodalmi mű olvasására: ☐ ☐	...TV nézésre ☐ ☐

Támpont Iroda

A Támpont Iroda a BME Diákközpont tanulmányi tanácsadással, külföldi ösztöndíjakkal, érzék- és mozgásszervi fogyatékos hallgatók segítségével és juttatás-térítési ügyekkel foglalkozó irodájának neve.

Célunk, hogy minél biztonságosabb környezetet teremtsünk a felvételizők és a hallgatók számára elsősorban a nekik szóló tájékoztatás rendszerének kialakításával és fenntartásával, másodsorban az egyéni problémahelyzetekben igénybe vehető segítségnyújtással, harmadsorban pedig ingyenes szolgáltatások működtetésével.

Mindezt az alábbi tevékenységek révén kívánjuk megvalósítani:

- egyéni tanácsadás tanulmányi ügyekben,
- az érvényben lévő egyetemi szabályzatok közérthető ismertetése,
- információ-szolgáltatás külföldi tanulmányi ösztöndíjakról, külföldi szakmai gyakorlatokról, nyári egyetemek programjairól,
- egyéni tanácsadás külföldi tanulmányok szervezéséhez,
- a sérült hallgatók esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos egyetemi feladatok organizációja (nyilvántartás, támogatások felhasználása, egyéni segítségnyújtás stb.),
- pszichológiai, életviteli tanácsadás,
- információ-szolgáltatás a Bursa Hungarica, az Esélyt a Tanulásra és a Köztársasági ösztöndíj kifizetéséről, valamint a Diákhitelről,
- juttatások-térítések intézésben való közreműködés, a vonatkozó szabályzatok alapján,
- ingyenes albérlet, korrepetitor közvetítés, jegyzetbörze szolgáltatás,
- internetes oldal működtetése, állandó információ-rovatokkal.

Kérdezz bátran, segítünk!

1111 Bp., Műegyetem rakpart 7-9., R épület, földszint
Tel.: 1-463-3838 • Fax: 1-463-3869
tampont@sc.bme.hu

www.tampont.bme.hu